

Niko Pääkkönen

**Sosiaalisen median välineet omaehtoisina työkaluina
Liiketalouden yksikössä**

**Sosiaalisen median välineet omaehtoisina työkaluina
Liiketalouden yksikössä**

Niko Pääkkönen
Opinnäytetyö
Syksy 2012
Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma
Oulun seudun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun seudun ammattikorkeakoulu
Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma

Tekijä(t): Niko Pääkkönen

Opinnäytetyön nimi: Sosiaalisen median välineet omaehtoisina työkaluina
Liiketalouden yksikössä

Työn ohjaaja(t): Risto Hinkka

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Syksy 2012

Sivumäärä: 64 + 21

Työn tarkoitus oli löytää hyväksi havaittuja sosiaalisen median välineitä, joita opiskelijat voivat käyttää omaehtoisina työkaluina ryhmätöissä, opinnäytetyössä ja muissa opinnoissaan liiketalouden yksikössä. Toimeksiantajana oli Oulun seudun ammattikorkeakoulun liiketalouden yksikkö.

Opinnäytetyön kehittämistehtävänä oli kehittää omaehtoista opiskelua erityisesti ryhmätöissä tehokkaammaksi ja sujuvammaksi. Opinnäytetyö oli tärkeä, koska itsenäisesti tehtävät harjoitustyöt ja ryhmätyöt vaativat paljon aikatauluihin soveltamista ja tiedostojen jakamista. Sosiaalisen median välineet mahdollistavat nopean ja joustavan töiden jakamisen, minkä ansiosta työskentely on helpompaa.

Työn alussa etsittiin jo hyväksi havaittuja sosiaalisen median välineitä, jotka voidaan todeta potentiaalisiksi omaehtoisiksi työkaluiksi opiskelijoiden käyttöön. Tätä varten opinnäytetyön tekijä testasi useita sosiaalisen median välineitä. Valituista välineistä kirjattiin ylös tapaustutkimuksia antamaan konkreettisia esimerkkejä sekä tukemaan väitettä välineen hyödystä ja soveltuvuudesta.

Valituista omaehtoisista välineistä suoritettiin myös opinnäytetyön empiriana toimiva kysely toisen vuosikurssin liiketalouden, kirjastoalan ja tietojenkäsittelyn koulutusohjelman opiskelijoille. Kyselyn tuloksena selvisi, että suurinta osaa valituista sosiaalisen median välineistä käytetään jo laajasti liiketalouden yksikössä, opiskelijat suhtautuvat myönteisesti välineiden omaehtoiseen käyttöön ja välineet ovat opiskelijoiden subjektiivisesta näkökulmasta käytettäviä. Paria valittua välinettä, Preziä ja Evernotea, sen sijaan ei tiedetä lainkaan opiskelijoiden keskuudessa, joskin niistä ollaan kyselyssä esille tulleen informaation pohjalta kiinnostuneita. Lisäksi noin puolet opiskelijoista, jotka eivät käyttäneet jotain välinettä, kaipaavat opastusta välineen käyttöön.

Koska kyseessä ovat jatkuvasti kehittyvät sosiaalisen median välineet, aiheen ajankohtaisuutta on syytä tarkistaa aika ajoin jatkotutkimuksena.

Asiasanat: sosiaalinen media, pilvipalvelut, käytettävyys, omaehtoinen opiskelu

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Information Technology

Author(s): Niko Pääkkönen

Title of thesis: Social media applications in independent studies in School of Business and Information Management

Supervisor(s): Risto Hinkka

Term and year when the thesis was submitted: Autumn 2012

Number of pages: 64 + 21

The aim of this thesis is to find social media applications which are proven to be good for students to use in school tasks. These tasks would include group works, thesis and other studies in Oulu University of Applied Sciences, School of Business and Information Management. The client for this thesis is Oulu University of Applied Sciences.

The development task for this thesis is to develop self-study to be easier and more effective specially in group works. This thesis is important because case studies and group work need a lot of scheduling adjustments and sharing of files. Social media applications enable fast and flexible sharing of files and tasks which facilitates studying.

In the beginning of this thesis social media applications proven to be good were looked for and they needed to meet the requirement of being potential for student to use in independent studies. To meet this requirement, the author of this thesis tested several social media applications and chose a selected number of tools. Case studies were written about these selected tools to give concrete examples and to support the assumption of these tools being useful and suitable for students.

A web-based survey was conducted to students in School of Business and Information Management in order to find out the student perspective of these selected tools. As a result, most of these tools are already widely used by the students, and they believe these tools are usable and good for studying. However, Prezi and Evernote, chosen to be presented in this thesis, are not well known to the students although they are interested in these tools based on the information given in the survey. In addition, about half of the students who did not use some of these tools would be willing to learn and receive guidance on these tools.

Because social media applications are continually developing, it is important to update the information about this topic from time to time.

Keywords: social media, cloud services, usability, self-motivated studying

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	7
1.1	Opinnäytetyön tavoitteet ja tarkoitus	7
1.2	Termien määrittely	7
1.3	Välineiden valintaperusteet	8
1.4	Välineen käytettävyys	8
1.5	Opinnäytetyön tekijän soveltuvuus testajaksi	9
1.6	Tutkimusmenetelmät	9
1.7	Opinnäytetyön toteuttaminen	10
1.8	Toimeksiantajan tarpeet ja toiveet	10
2	SOSIAALINEN MEDIA	11
2.1	Web 2.0	11
2.2	Pilvipalvelut	13
3	KÄYTETTÄVYYS	16
3.1	Laatutekijät	16
3.2	Hyödyllisyys	18
3.3	Käyttökelpoisuus	18
4	VALITUT OMAEHTOISET TYÖKALUT	20
4.1	Dropbox - tallennustyökalu	20
4.2	Google Docs - dokumentointityökalu	21
4.3	Prezi - esitystyökalu	22
4.4	Evernote - hallintatyökalu	23
4.5	Facebook - kommunikointityökalu	24
4.6	Skype - kokoustyökalu	25
4.7	Wikipedia - lähdetyökalu	26
5	MUUT OMAEHTOISET TYÖKALUT	27
5.1	Google MyDrive - tallennustyökalu	27
5.2	Google Scholar - lähdetyökalu	28
6	TAPAUSTUTKIMUKSET	29
6.1	Case: Dropboxin hyödyllisyys opinnäytetyössä	29
6.2	Case: Google Docsin hyödyllisyys ryhmätöissä	29

6.3	Case: Prezin ja Skypen hyödyllisyys opinnäytetyössä.....	31
6.4	Case: Evernoten hyödyllisyys lähteiden hallinnassa.....	32
6.5	Case: Facebookin ja Dropboxin hyödyllisyys ryhmätöissä ja ryhmytymisvälineenä	33
6.6	Case: Wikipedian hyödyllisyys lähteiden etsinnässä	35
6.7	Case: Google Scholarin hyödyllisyys lähteiden etsinnässä	35
7	KYSELYN TULOKSET	37
7.1	Tietoisuus välineistä.....	37
7.2	Välineiden soveltuvuus	39
7.3	Välineiden tämänhetkinen käyttö	41
7.4	Välineiden käytettävyys	44
7.5	Välineistä kiinnostuneet ja opastuksen tarve	45
7.6	Syy käyttämättä jättämiselle	47
8	JOHTOPÄÄTÖKSET	50
8.1	Dropbox	50
8.2	Google Docs	52
8.3	Prezi ja Evernote.....	53
8.4	Facebook	54
8.5	Skype.....	55
8.6	Wikipedia	56
9	POHDINTA.....	58
	LÄHTEET.....	61
	LIITTEET	65

1 JOHDANTO

1.1 Opinnäytetyön tavoitteet ja tarkoitus

Opinnäytetyön tavoitteena oli löytää sosiaalisen median välineitä, jotka helpottavat opiskelijoita omaehtoisessa opiskelussa. Välineet voivat olla jo käytössä olevia ja hyväksi havaittuja, tai uusia ennestään tuntemattomia välineitä.

1.2 Termien määrittely

Omaehtoisella opiskelulla tarkoitetaan opiskelijan itsenäistä ja vapaaehtoista opiskelua. Omaehtoista opiskelua on esimerkiksi kotitehtävien ja ryhmätöiden tekeminen, sekä opinnäytetyön kirjoittaminen. Omaehtoisen opiskelun vastakohtana on tuntityöskentely, jossa opiskelu on ohjattua.

Omaehtoinen työkalu tarkoittaa opiskelijan omaehtoisessa opiskelussa käyttämää työkalua, joka taas voi tarkoittaa esimerkiksi Wordia tai Powerpointia. Avainsana on vapaaehtoisuus. Opiskelija voi siis halutessaan käyttää omaehtoisena työkaluna myös tuntityöskentelyssä käytettäviä työkaluja. Tuntityöskentelyssä käytettävät välineet ovat usein pakollisia.

Omaehtoinen työkalu tarkoittaa siis sitä, että työkalua tarjotaan opiskelun tai opetuksen tueksi, mutta sitä ei oteta osaksi pakollista opetusta.

Välineellä viitataan tässä opinnäytetyössä sosiaalisen median välineeseen, joka voi olla vuorovaikutteinen nettisivu tai web-ohjelmisto, jossa käyttäjät luovat sisältöä.

Työkalulla puolestaan viitataan sosiaalisen median välineeseen, jota käytetään opiskelussa tai opetuksen tukena työn edistämiseen.

1.3 Välineiden valintaperusteet

Välineiden valinnassa otettiin ensisijaisesti huomioon toimeksiantajan tarpeet ja toiveet. Nämä toimivat pohjakriteereinä välineiden valinnalle, ja välineiden tuli täyttää nämä vaatimukset. Toimeksiantajan tarpeet ja toiveet selvitetään myöhemmin.

Opinnäytetyön tekijä testasi välineet, jotka täyttivät toimeksiantajan tarpeet. Testauksessa keskityttiin käyttäjäkokemukseen ja välineen käytettävyyteen. Erityisesti testauksessa keskityttiin välineen käyttöönottokynnykseen sekä käytönjatkamiskynnykseen. Opinnäytetyön tekijä oli käyttänyt valittuja välineitä koko opinnäytetyöprosessin ajan.

Valituista ja hyväksi havaituista välineistä tehtiin Liiketalouden yksikön opiskelijoille määrällinen kysely, jolla haettiin tukea välineiden valinnalle tai vaihtoehtoisesti hylkäämisperustetta välineestä luopumiselle.

1.4 Välineen käytettävyys

Käyttöönottokynnys

Välineen matalalla käyttöönottokynnyksellä tarkoitetaan sitä, että väline on helppo ja nopea ottaa käyttöön. Tämä on erityisen tärkeää puhuttaessa omaehtoisesta välineestä, johon ei välttämättä anneta riittävää opastusta, jonka käyttöä ei vaadita eikä hyödyllisyyttä välttämättä tiedosteta. Välineen korkea käyttöönottokynnys voi olla ratkaiseva tekijä sille, ettei välinettä edes kokeilla.

Käytönjatkamiskynnys

Välineen käytönjatkamiskynnyksellä tarkoitetaan välineen käytettävyyttä. Välineen matalalla käytönjatkamiskynnyksellä tarkoitetaan sitä, että väline on jatkossakin helppo ja nopea ottaa käyttöön, välineen omaksuu nopeasti ja välineeseen syntyy helposti rutiini. Välineen korkea käytönjatkamiskynnys eli

välineen varsinainen käytettävyys voi olla ratkaiseva tekijä sille, että välinettä ei tule käytettyä ja välineestä luovutaan.

1.5 Opinnäytetyön tekijän soveltuvuus testajaksi

Opinnäytetyön tekijä oli opiskelija Liiketalouden yksikössä ja tiesi omaehtoisen opiskelun vaatimukset ja haasteet Liiketalouden yksikössä. Opinnäytetyön tekijällä oli kokemusta omaehtoisesta opiskelusta ja hänellä oli useiden vuosien kokemus sosiaalisen median välineistä. Lisäksi hän oli käyttänyt sosiaalisen median välineitä jo entuudestaan omaehtoisina työkaluina.

Opinnäytetyön tekijä oli opiskellut käytettävyyttä Oulun seudun ammattikorkeakoulussa ja Neu-Ulmin ammattikorkeakoulussa Saksassa. Lisäksi hän oli työskennellyt käytettävyyden parissa saksalaisessa yrityksessä sekä työharjoittelujakson aikana oululaisessa yrityksessä.

Opinnäytetyön tekijällä oli kiinnostusta sosiaalisen median välineisiin, ja hän käytti niitä jo entuudestaan omaehtoisessa opiskelussaan. Lisäksi hänellä oli koulutuksensa ansiosta herännyt kiinnostus tutkia välineiden käyttöä ja soveltuvuutta myös laajemmin opiskelijoiden keskuudessa.

Opinnäytetyön tekijällä oli herännyt kiinnostus tutkia käytettävyyttä käyttöönottokynnyksen ja käytönjatkamiskynnyksen kautta, joiden hän oli huomannut vaikuttavan käytettävyyteen olennaisesti. Opinnäytetyön tekijä oli siis oman kokemuksensa kautta huomannut, että välineen käytettävyyttä voi mitata myös käyttöönottokynnyksellä ja käytönjatkamiskynnyksellä.

1.6 Tutkimusmenetelmät

Opinnäytetyön tekijä testasi useita sosiaalisen median välineitä, joista hän valitsi välineet, jotka täyttivät toimeksiantajan tarpeet parhaiten. Opinnäytetyön tekijä käytti testauksessa hyödyksi teoriapohjaa ja omaa kokemustaan.

Valituista omaehtoisista välineistä suoritettiin määrällinen kysely Liiketalouden yksikön opiskelijoille. Kyselyn tarkoituksena oli selvittää valittujen ja hyväksi havaittujen välineiden soveltuvuutta omaehtoisiksi työkaluiksi Liiketalouden yksikössä. Kysely tehtiin toisen vuosikurssin tietojenkäsittelyn, liiketalouden ja kirjastoalan koulutusohjelmien opiskelijoille.

1.7 Opinnäytetyön toteuttaminen

Opinnäytetyön toteuttamisessa käytettiin hyödyksi samoja sosiaalisen median välineitä, joihin opinnäytetyö perustuu. Opinnäytetyön materiaali säilytettiin Dropboxissa, johon jaettiin linkillä lukuoikeus opinnäytetyön ohjaajalle. Ohjausseminaari suoritettiin etänä, ja materiaali tuotettiin Prezin välityksellä sekä video- ja äänilyhteys Skypen välityksellä. Wikipediaa ja Google Scholaria käytettiin lähteiden etsimiseen. Lähdemateriaalia tallennettiin Evernoteen.

1.8 Toimeksiantajan tarpeet ja toiveet

Toimeksiantajalla oli tarve helpottaa opiskelijoiden omaehtoista opiskelua sosiaalisen median välineiden yleistyessä. Toimeksiantajan toiveena oli löytää välineitä, joita on helppo ja tehokas käyttää. Välineiden tuli siis olla käytettäviä. Lisäksi välineistä täytyi pystyä saamaan materiaali palautettavaan muotoon, esimerkiksi PDF-tiedosto. Välineiden tuli olla myös tietoturvallisia, niiden täytyi olla helposti saatavilla, ja niiden tuli olla ilmaisia.

2 SOSIAALINEN MEDIA

Sosiaalinen media rakentuu kolmesta kokonaisuudesta, jotka ovat verkkoteknologia, sisältö ja yhteisöt. Verkkoteknologia muodostuu Web 2.0:sta, joka on sosiaalisen median ideologinen ja teknillinen perusta. Sisältöön liittyy puolestaan itse käyttäjien tuottama sisältö (User Generated Content), jonka voidaan katsoa tarkoittavan itse tapaa käyttää sosiaalista mediaa. Yhteisöt puolestaan ovat yksilöiden muodostamia sosiaalisia verkkoja.

(Kalliala & Toikkanen 2009, 18; Kaplan & Haenlein 2009, 60-61)

2.1 Web 2.0

Web 2.0:lla tarkoitetaan uutta tapaa luoda ja käyttää web-sovelluksia sekä Internet-sivustoja. Termiä Web 2.0 alkoi ensimmäisenä käyttää vuonna 2004 Tim O'Reilly, jonka visiossa on kyse nimenomaan uusista ajattelu-, toiminta- ja tuotantotavoista.

(Kaplan & Haenlein 2009, 60-61; Salmenkivi & Nyman 2007, 37)

Jakob Nielsen on vuonna 2007 kirjoittamassaan artikkelissa "Web 2.0 can be dangerous" ohjeistanut suuntaa antavasti Web 2.0 fuusion hyödyttävän eri tahoja seuraavasti:

- Informaatio ja markkinointi nettisivut 10%
- Verkkokaupat 20%
- Uutissivustot 30%
- Intranetit 40%
- Ohjelmat 50%

(Nielsen 2007)

Nielsen myös mainitsee syyn, miksi ohjelmat hyötyvät näin paljon Web 2.0:n fuusiosta: Käyttäjät suorittavat toimintoja ohjelmissa toistuvasti ja näin hyötyvät eniten sosiaalisen median tuomista mahdollisuuksista. Web 2.0:ssa sosiaalisen median välineet ovat siis nimenomaan suurimpia voittajia sosiaalisen median

aikakaudella. Niiden kehittämisessä on tarjolla suurin potentiaali, ja ne voivat aidosti hyötyä niin kutsutusta rikkaasta käyttöliittymästä.

(Nielsen 2007)

Seuraavat kuvat havainnollistavat yksinkertaisesti millainen Internet oli ennen Web 2.0 aikaa, ja millaiseksi Internet on muuttunut viimeisten vuosien aikana.

Web 1.0: The Web of Documents

Copyright 2010 by Deltina Hay

Kuva 1: Web 1.0: Dokumenttien verkko

Ennen Web 2.0 aikaa verkko koostui staattisista sivuista, joiden kanssa ei ollut mahdollista kommunikoida (Kuva 1).

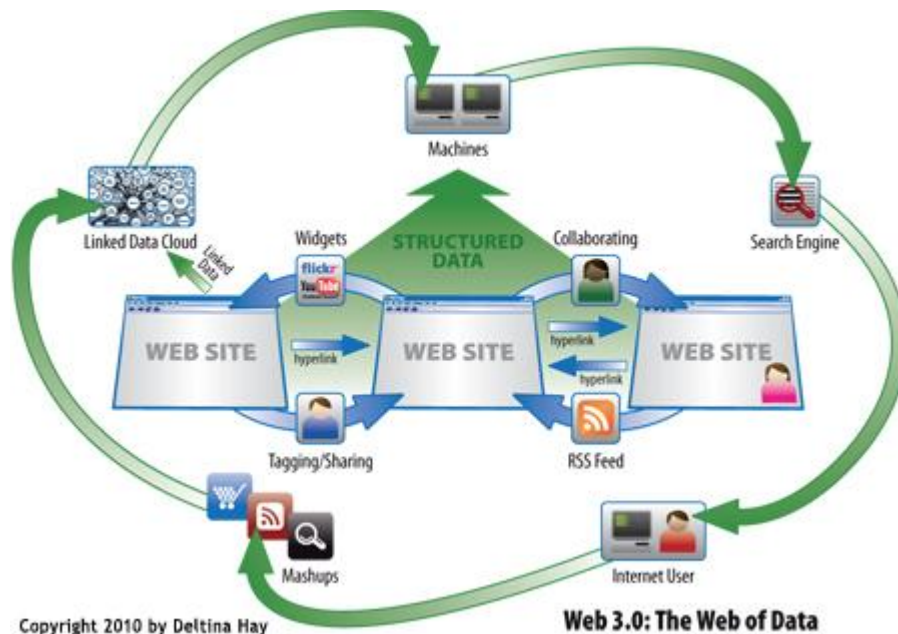

Web 2.0: The Web of Content

Copyright 2010 by Deltina Hay

Kuva 2: Web 2.0: Sisällön verkko

Web 2.0 mahdollisti kommunikoimisen Internet-sivujen kanssa (Kuva 2).

Kuva 3: Web 3.0: Datan verkko

Web 3.0 tunnetaan myös nimellä Semanttinen Web, joka on tuonut niin ikään kolmannen ulottuvuuden (Kuva 3). Semanttisen Webin tarkoituksena on tehdä Internet-sivuista ja käyttäjien tuottamasta sisällöstä ymmärrettävää myös koneille, kuten hakukoneille. Tätä voidaan hyödyntää esimerkiksi hakukonetuloksien kohdennetussa mainonnassa.

(Hay 2010)

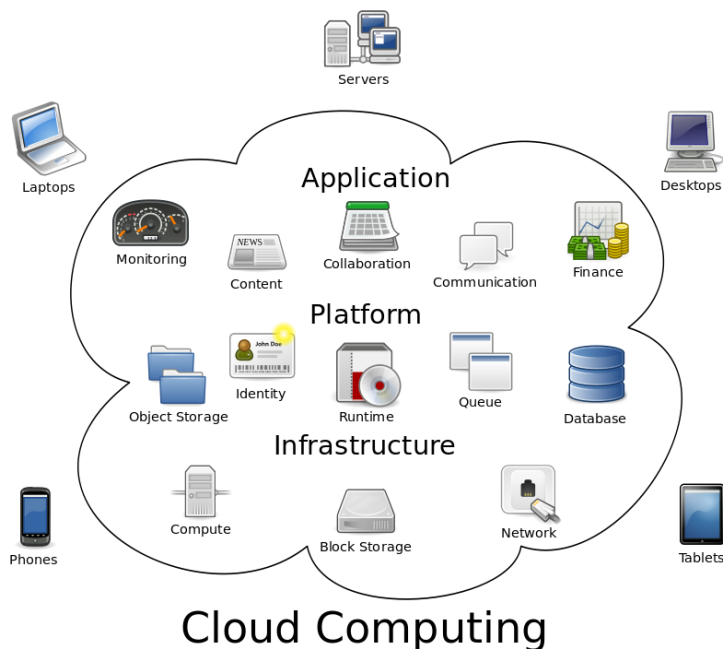
Sosiaalisen median, Web 2.0:n ja Semanttisen Webin määritelmät vaihtelevat lähteistä riippuen ja voitaneenkin sanoa, että termien käsitykset muuttuvat teknologian ja Internetin jatkuvasti kehittyessä.

2.2 Pilvipalvelut

Suurin osa sosiaalisen median välineistä hyödyntää pilvilaskentaa, joka siis tekee niistä pilvipalveluita. Pilvipalvelut voivat viitata kuitenkin muihinkin sovelluksiin kuin sosiaalisen median välineisiin, eivätkä sosiaalisen median välineet välttämättä käytä pilvilaskentaa, joten sosiaalisen median palvelu ja pilvipalvelu eivät ole sama asia. Pilvilaskenta ja pilvipalvelut termeinä ovat kuitenkin niin suuri osa sosiaalisen median välineistä, että niitä on syytä avata.

"Cloud computing refers to a network that distributes processing power, applications, and large systems among many computers." (Maggiani, R., 2009). Suomennettuna edellinen tarkoittaa, että pilvilaskenta viittaa verkkoon, joka jakaa laskentatehoa, sovelluksia ja suuria järjestelmiä useiden tietokoneiden kesken. Käytännössä pilvilaskennan avulla voidaan siis hyödyntää useita eri palvelimia tarjoamaan pilvipalveluille alustan, joka yhdessä Internetin kanssa mahdollistaa käyttäjille uuden tavan kommunikoida ja käyttää Internetiä, aivan kuten sosiaalisen median pilvipalvelut ovat jo todistaneet. Esimerkiksi kaikkien tuntema Facebook on sosiaalisen median pilvipalvelu.

(Maggiani 2009)

Kuva 4: Havainnollistus pilvilaskennasta ja pilvipalveluista

Kuvassa 4 "Havainnollistus pilvilaskennasta ja pilvipalveluista" kaikki pilven sisällä olevat asiat hyödyntävät pilvilaskentaa, ja osa niistä on nimenomaan pilvipalveluita. Asiat pilven ulkopuolella puolestaan kuvaavat laitteita, jotka hyödyntävät pilvipalveluita.

Pilvipalveluilla tarkoitetaan siis sitä, että sovellukset eivät sijaitse fyysisesti päätelaitteella, vaan sovellukset sijaitsevat "pilvessä" eli ovat hajautettu usealle eri palvelimelle, ja käyttäjä käyttää sovellusta esimerkiksi Internet-selaimen

välityksellä. Tämän ansiosta pilvipalvelut ovat saatavilla missä ja milloin vain ja millä tahansa laitteella, jolla on mahdollista päästä Internetiin. Päätelaitteen tekniset vaatimukset ovat myös laskeneet, koska sovellus käytännössä suoritetaan palvelimilla, ja päätelaitteen tulee pystyä suorittamaan ainoastaan sovelluksen käyttöliittymää selaimessa. Lisäksi pilvipalveluihin tallennetut tiedot ovat varmemmin tallessa, koska ne on hajautettu usealle eri palvelimelle eikä yksittäisen laitteen hajoaminen hävitä tietoja. Toisaalta kriittisesti ajateltuna, tiedot on luovutettu palvelulle, jota ei voi itse hallita. Tämän vuoksi on tärkeää tietää, kuinka hyvin pilvipalvelut huolehtivat tietoturvasta sekä käyttäjän yksityisyydensuojasta. Lisäksi pilvipalvelut vaativat lähes väistämättä Internet-yhteyden, jota ei voi aina pitää itsestäänselvyytenä, vaikka nykyisin Internet onkin suomalaisten perusoikeus.

(Knorr, Gruman 2011; Maggiani 2009; Makkonen 2010)

3 KÄYTETTÄVYYS

Käytettävyys on ohjelmiston laatua mittaava ominaisuus, jolla arvioidaan kuinka helppoa jotain käyttöliittymää on käyttää. Tässä opinnäytetyössä mitataan valittujen omaehtoisten työkalujen käytettävyttä, eli arvioidaan kyseisten työkalujen käyttöliittymää.

(Nielsen 2003)

Käytettävyys on tärkeässä asemassa mitattaessa Web 2.0:a käyttäviä käyttöliittymiä eli käytännössä sosiaalisen median välineitä. Jakob Nielsen mainitsee vuonna 2007 kirjoittamassaan artikkelissa "Web 2.0 can be dangerous", että Web 2.0 tekniikan käyttäminen voi todennäköisemmin haitata kuin auttaa käyttäjiä, jos se on toteutettu huonolla käytettävyydellä.

(Nielsen 2007)

3.1 Laatutekijät

Käytettävyys voidaan määritellä viiden laatutekijän avulla. Laatutekijät ovat opittavuus, tehokkuus, muistettavuus, virheet ja tyytyväisyys. Laatutekijät vaikuttavat käyttöönottokynnykseen sekä käytönjatkamiskynnykseen, joilla tässä opinnäytetyössä arvioidaan käytettävyttä.

(Nielsen 2003)

Opittavuudella tarkoitetaan sitä, kuinka vaikeaa käyttäjällä on suorittaa käyttöliittymässä perustoimintoja ensimmäisellä käyttökerralla. Tämä liittyy olennaisesti käyttöönottokynnykseen, koska jos käyttäjällä on vaikeuksia suorittaa käyttöliittymässä perustoimintoja, on käytettävyys huono eikä käyttäjä tällöin halua ottaa käyttöliittymää käyttöön, mikä puolestaan tarkoittaa sitä, että käyttöönottokynnys on korkea. Matala käyttöönottokynnys puolestaan tarkoittaisi sitä, että käyttöliittymän perustoiminnot on helppo omaksua ja näin käytettävyys olisi hyvä.

(Nielsen 2003)

Tehokkuudella tarkoitetaan sitä, kuinka nopeasti käyttäjä voi suorittaa tehtäviä, kun käyttöliittymä on opittu. Tämä liittyy olennaisesti niin käyttöönottokynnukseen kuin käytönjatkamiskynnukseen. Käyttöliittymän täytyy olla tehokas käyttää, jotta sen käyttö olisi kannattavaa. Jos käyttöliittymässä ei voi suorittaa tehtäviä nopeasti, kun käyttöliittymä on opittu, on käyttöönottokynnys korkea. Jos taas tehtävien suorittaminen on nopeaa opitun käyttöliittymän jälkeen, on käyttöönottokynnys matala. Jos puolestaan käyttöliittymän käyttämiseen kuluu liikaa aikaa, ei käyttöliittymän käyttäminen ole tehokasta ja käytönjatkamiskynnys on korkea. Jos taas käyttöliittymän käyttäminen on joutuisaa eli tehokasta, on käytönjatkamiskynnys matala. (Nielsen 2003)

Muistettavuudella tarkoitetaan sitä, kuinka nopeasti käyttäjä voi palauttaa tehokkuuden, kun käyttöliittymän käytöstä on ollut taukoa. Tämä liittyy olennaisesti käytönjatkamiskynnukseen eli kuinka suuri kynnys käyttäjällä on palata käyttöliittymän käyttöön. Jos käyttäjällä on vaikeuksia muistaa käyttöliittymän toimintoja ja palauttaa aiemmin opittu tehokkuus, on käyttöliittymän muistettavuus huono, ja näin ollen käytönjatkamiskynnys on korkea. Jos puolestaan käyttäjä muistaa käyttöliittymän nopeasti ja aiemmin opittu tehokkuus on helppo palauttaa, on käyttöliittymän muistettavuus hyvä ja näin ollen käytönjatkamiskynnys matala. (Nielsen 2003)

Virheillä tarkoitetaan sitä, kuinka usein käyttäjä tekee virheitä, sekä kuinka vakavia kyseiset virheet ovat ja kuinka helppoa niistä on selvitä. Virheet liittyvät olennaisesti niin käyttöönottokynnukseen kuin käytönjatkamiskynnukseen. Jos käyttäjä tekee käyttöliittymässä toistuvasti virheitä on käytönjatkamiskynnys korkea. Käytönjatkamiskynnys on sitä korkeampi, mitä vakavempia virheet ovat. Käyttäjä voi helposti käyttää jonkin ongelman selvittämiseen 5-10 minuuttia, kun esimerkiksi jonkin tehokkuuteen vaikuttavan tekijän, kuten jonkin toiminnon suorittaminen, kestää vain muutaman sekunnin. Virheisiin käytettävä aika verrattuna tehokkuuteen vaikuttaviin tekijöihin on siis huomattavasti suurempi, ja se johtaakin helpommin käyttöliittymästä luopumiseen. Jos virheistä on vaikea selvitä, on myös käyttöönottokynnys korkea, koska käyttäjän on vaikea

ottaa käyttöliittymä käyttöön alunperinkin. Vastaavasti käytönjatkamiskynnys on matala, jos käyttäjä tekee käyttöliittymässä vähän virheitä ja näin ollen käyttöliittymän käytettävyys on hyvä. Lisäksi jos virheistä on helppo selvitä, on käyttöönottokynnys matalampi, koska käyttöliittymä on yksinkertaisesti helpompi ottaa käyttöön.

(Nielsen 2003; Nielsen 2007)

Tyytyväisyydellä tarkoitetaan sitä, kuinka miellyttävä käyttöliittymää on käyttää erityisesti ulkoasun puolesta. Tyytyväisyys liittyy olennaisesti niin käyttöönottokynnykseen kuin käytönjatkamiskynnykseen. Jos käyttöliittymä on ulkoasultaan miellyttävä, ovat niin käyttöönotto- kuin käytönjatkamiskynnys matalia. Vastaavasti käyttöönotto- ja käytönjatkamiskynnys ovat korkeita tyytyväisyyden ollessa huono. Tyytyväisyyttä on kuitenkin vaikea mitata, koska eri kohderyhmiä miellyttävät erilaiset ulkoasulliset seikat.

(Nielsen 2003; Smith 2007)

3.2 Hyödyllisyys

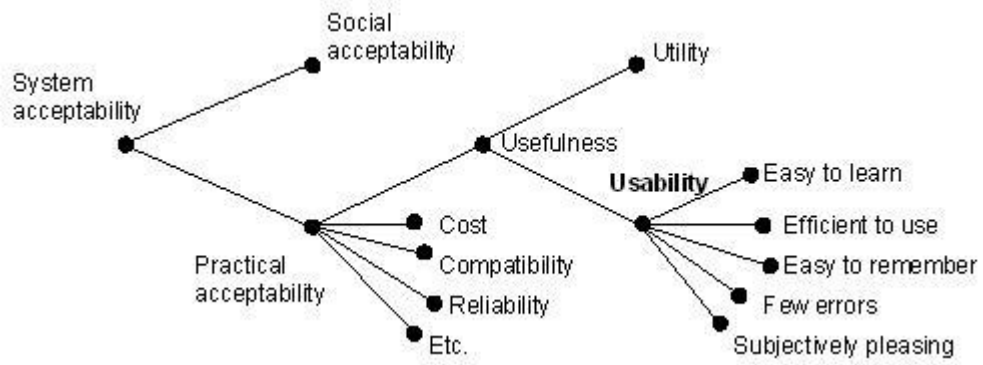
Hyödyllisyys on laatumääre eli laatua mittaava ominaisuus kuten käytettävyyskin. Hyödyllisyydellä arvioidaan sitä, kuinka toiminnallisuudet vastaavat käyttäjän tarpeita. Tässä opinnäytetyössä mitataan valittujen omaehtoisten työkalujen hyödyllisyyttä, eli arvioidaan kyseisten työkalujen hyödyllisyyttä käyttäjälle. Hyödyllisyyden mittauksessa voi kuitenkin käyttää samoja laaturakenteita kuin käytettävyyttä mitatessa.

(Nielsen 2003)

3.3 Käyttökelpoisuus

Käytettävyys ja hyödyllisyys muodostavat yhdessä käyttökelpoisuuden (Kuva 5). Tätä opinnäytetyötä varten valitut omaehtoiset välineet ovat hyödyllisiä sekä käytettävyydeltään hyviä, joten ne ovat käyttökelpoisia.

(Nielsen 2003)

Kuva 5: Käytettävyyden yhteys käyttökelpoisuuteen ja hyödyllisyyteen (Nielsen 1993, 25)

4 VALITUT OMAEHTOISET TYÖKALUT

Tässä luvussa kerrotaan valituista, hyväksi havaituista työkaluista. Välineiden valintaperusteena oli toimeksiantajan tarpeet sekä välineen käyttökelpoisuus. Välineiden käyttökelpoisuuteen vaikuttivat käytettävyys sekä hyödyllisyys. Käytettävyyttä tarkasteltiin teoriapohjaa hyödyntäen ja testaamalla välineitä opinnäytetyön tekijän toimesta. Hyödyllisyyttä tarkasteltiin ottamalla huomioon opiskelijoiden tarpeet nimenomaan liiketalouden yksikössä. Omaehtoisessa opiskelussa opiskelijat tarvitsevat työkaluja tiedostojen tallentamiseen ja jakamiseen, töiden dokumentointiin, esittämiseen ja hallinnointiin, sekä ryhmän väliseen kommunikointiin, kokousten järjestämiseen ja lähteiden etsimiseen.

4.1 Dropbox - tallennustyökalu

Dropbox on ilmainen tiedostojen tallennuspilvipalvelu. Tiedostoja voi tallentaa, käyttää ja jakaa Internetin välityksellä. Tiedostot voivat käytännössä olla mitä formaattia tahansa, kuten kuvia, dokumentteja tai videoita. Palvelusta voi ladata tietokoneelle ja älypuhelimeen sovelluksen, joka synkronoi ladatut tiedostot automaattisesti pilvipalvelusta laitteeseen. Palvelua voi käyttää myös perinteisesti selaimella.

(Dropbox 2012)

Dropboxilla oli kirjoitus hetkellä 100 miljoonaa käyttäjää ympäri maailmaa. Dropboxia käytettiin opinnäytteen tekijän omakohtaisen kokemuksen perusteella laajasti opiskelijoiden keskuudessa tiedostojen jakamiseen ryhmätöissä sekä omien tiedostojen hallintaan. Dropboxia käytetään myös työelämässä. Työkalu on siis jo hyväksi havaittu.

(Schramm 2012)

Liiketalouden yksikössä Dropbox soveltuu niin opiskelijoille kuin opettajille tiedostojen jakamiseen kaikissa kouluun liittyvissä tehtävissä. Erityisesti

Dropbox soveltuu koulutehtäviin, joissa on etua tiedon jakamisesta usealle eri tietokoneelle. Tälläisiä tehtäviä ovat esimerkiksi ryhmätyöt.

4.2 Google Docs - dokumentointityökalu

Google Docs on tekstinkäsittely-, taulukkolaskenta-, esitysgrafiikka-, piirto- ja kyselyohjelmat kattava ilmainen pilvipalvelu. Omin sanoin Google Docs on käytännössä pelkistetty versio Microsoftin Word-tekstinkäsittely-, Excel- taulukkolaskenta- ja Powerpoint-esitysgrafiikkaohjelmista. Vastapainona suppeasta käyttöliittymästä Google Docsin dokumentit tallentuvat suoraan pilveen ja näin ollen ovat aina saatavilla ja jaettavissa. Tiedostoja voi luoda ja jakaa verkon välityksellä, ja niitä on mahdollista muokata yhtäaikaisesti usealla eri koneella. Tiedostoja voi myös jakaa pelkällä lukuoikeudella, jolloin vain kirjoitusoikeuden omaavat voivat tehdä muutoksia tiedostoihin. Palveluun voi myös ladata valmiita, esimerkiksi Wordilla tehtyjä tiedostoja. Luonnollisesti tiedostoja voi myös myöhemmin ladata kovalevylle ja muokata niitä esimerkiksi Wordilla. Pilvipalvelua käytetään selaimen välityksellä. Google on myöhemmin kehittänyt, joidenkin lähteiden mukaan jopa korvannut, Google Docsin kokonaisvaltaisemmalla tiedostojen tallennuspilvipalvelu MyDrivellä. Tiedostoja voi edelleen luoda ja muokata kuten ennenkin selaimen kautta, mutta MyDriven myötä palveluun on myös mahdollista lisätä muita tiedostoja joko selaimen tai tietokoneelle ladattavan sovelluksen avulla. Tietokoneelle ladattava sovellus toimii samalla tavalla kuin Dropbox.

(Google 2012; McCarty 2012)

Googlen sivujen mukaan "Google Docs is an easy-to-use online word processor, spreadsheet and presentation editor that enables you and your students to create, store and share instantly and securely, and collaborate online in real time". Suomennettuna GoogleDocs on siis helppokäyttöinen tekstinkäsittely-, taulukkolaskennan ja esitysgrafiikan muokkaaja, jonka avulla opiskelijoiden on mahdollista luoda, tallentaa ja jakaa tiedostoja välittömästi ja turvallisesti, ja tehdä yhteistyötä Internetissä reaaliaikaisesti.

(Google 2012)

Liiketalouden yksikössä Google Docs soveltuu niin opiskelijoille kuin opettajille dokumenttien kirjoittamiseen ja jakamiseen. Erityisesti Google Docsista on hyötyä ryhmätöissä, joissa on tärkeää pitää dokumentti ajantasalla, ja joiden tekemisessä kuluu paljon turhaa aikaa ja vaivaa esimerkiksi dokumentin versionhallintaan ja kokousmatkoihin. Google Docsista on hyötyä myös esimerkiksi opinnäytetyössä ja käytännössä kaikissa muissakin koulutehtävissä, joissa täytyy tehdä pidemmällä aikavälillä jonkinlainen dokumentaatio tai taulukko.

4.3 Prezi - esitystyökalu

Prezi on virtuaalinen esitystyökalu, joka mahdollistaa visuaalisesti näyttävät ja vuorovaikuttavat esitykset. Kuten Powerpoint aikoinaan uudisti kouluissa tehtävät esitykset ja töissä pidettävät kokoukset entistä kiinnostavammaksi ja vuorovaikutteemmaksi pois liitutauluilta tai paperilta, tekee Prezi nyt saman, mutta uudistaen esitykset pois tylsistä ja monologisista Powerpoint diaesityksistä. Prezin avulla esityksissä säilyy mielenkiinto.

(Prezi 2012)

Prezi on ilmainen sosiaalista mediaa hyödyntävä pilvipalvelu, minkä esityksiä voi muokata yhtä aikaa usealla eri päätelaitteella Internetin välityksellä, mikä tekee sovelluksesta erinomaisen välineen ryhmätöitä ajatellen. Prezillä on mahdollista suorittaa etänä esityksiä usealle eri päätelaitteelle linkin välityksellä, mikä tekee sovelluksesta myös erinomaisen välineen etänä pidettäviin palavereihin.

(Prezi 2012)

Esitystoiminnon lisäksi Prezi-esitystä voi käyttää vapaasti esimerkiksi muistiinpanoalustana, ajatuskarttana tai vapaasti ohjattavana esityksenä. Prezi-esityksessä ei ole suoraa diojen polkua vaan se on ikäänkuin koko ruudun täyttävä kartta, johon voi itse luoda seurattavan polun, sekä luonnollisesti sen sisältämän informaation ja muun median. Esityksen diat eivät myöskään ole

samalla syvyysakselilla, joten esitystä voi esimerkiksi loitontaa saadakseen kokonaisnäkyvän sekä lähentää saadakseen yksityiskohtaisemman näkyvän.

(Prezi 2012)

Prezi mahdollistaa esitysten kerronnan tarinanomaisesti, yhdistäen kuvat ja tekstin osaksi esityksen polkua. Prezin omien sivujen mukaan ihminen muistaa parhaiten paikkoja ja tarinoita. Tätä hyödynnetään paitsi tarinankerronnalla, myös näyttämällä missä kohtaa tarinaa milloinkin liikutaan. Tämä auttaa yleisöä muistamaan esityksen sisällön paremmin.

(Prezi 2012)

Prezillä on 15 miljoonaa käyttäjää ja Fortune 100 yrityksistä 75% käyttää työkalua. Opinnäytetyön tekijän kokemuksen perusteella Preziä käytetään jo laajasti työelämässä sekä joissain oppilaitoksissa, minkä huomasin vaihtovuoteni aikana Saksassa.

(Bury 2012)

Liiketalouden yksikössä Prezi soveltuu niin opiskelijoille kuin opettajille esitystyökaluksi perinteisen PowerPointin sijaan. Erityisesti Prezi sopii etänä pidettäviin esityksiin ja ryhmitöihin, koska Preziä on mahdollista käyttää etänä usealta eri koneelta. Lisäksi Preziä voi käyttää esimerkiksi ajatuskarttana tai eräänlaisena muistiinpanovälineenä.

4.4 Evernote - hallintatyökalu

Evernote on työkalu, jolla on mahdollista koota yhteen kuvankaappauksia, artikkeleita ja kaikkea muistamisen arvoista. Evernoteen tallennetut tekstit, kuvankaappaukset ynnä muut vastaavat synkronoituvat automaattisesti pilveen, joten ne ovat käytettävissä kaikilla laitteilla, joilla on kirjaututtu Evernote-tilille. Evernotea voi käyttää tietokoneen lisäksi tableteilla ja älypuhelimilla. Evernotea voisi kuvailla eräänlaisena muistiinpanovälineenä. Evernoten tavoitteena on saada ihmiset muistamaan kaiken, kommunikoimaan tehokkaasti sekä

saamaan asiat tehdyksi. Evernoten sivujen mukaan "Evernoten avulla on mahdollista pysyä helposti organisoituna ja tuottavana".

(Evernote 2012)

Crunchbase.comin mukaan Evernote on ideaalinen muistiinpanovälineenä. Evernoteen voi esimerkiksi tallentaa kamerakännykällä otetun kuvan, ja sovelluksen väitetään pystyvän analysoimaan tallennetun tiedon ja tekemään jopa kuvassa olevasta tekstistä etsittävän.

(Crunchbase 2012)

Bloggaaja Brett Kelly tiivistä Evernoten ja Dropboxin hyödyt ytimekkäästi yhteen virkkeeseen: "Dropbox is how I move files easily between computers, Evernote is how I move text easily between computers." Eli tulkinnanvaraisesti suomennettuna Dropboxilla on helppo siirtää tiedostoja tietokoneelta toiselle, kun taas Evernotella on helppo siirtää tekstiä tietokoneelta toiselle.

(Kelly 2012)

Evernotella on 34 miljoonaa käyttäjää. Opinnäytteen tekijän oman kokemuksen mukaan Evernotea ei vielä käytetä laajemmin opiskelijoiden keskuudessa, mutta siinä paljon potentiaalia.

(Lunden 2012)

Liiketalouden yksikössä Evernote soveltuu esimerkiksi lähteiden hallintaan ryhmätöissä ja opinnäytetöissä, mutta myös muun materiaalin hallintaan. Evernoten linkkejä on mahdollista jakaa useiden käyttäjien kesken ja sovellus synkronoituu automaattisesti, joten työkalusta on etua verrattuna perinteisempiin tapoihin pitää yllä muistiinpanoja.

4.5 Facebook - kommunikointityökalu

Facebook on todennäköisesti tunnetuin sosiaalisen median väline. Facebookia käytetään yhteydenpitoon kavereiden kesken useallakin eri tavalla. Facebookissa on mahdollista lähettää pikaviestejä niin yksityis- kuin

ryhmäviesteinä, jakaa omia sekä lukea muiden tilapäivityksiä, sekä jakaa kuvia ja videoita. Lisäksi Facebookissa voi kertoa itsestään omalla sivullaan, sekä tietenkin lukea muista heidän omilla sivuillaan.

(Facebook 2012)

Facebookilla on yli miljardi käyttäjää, joista lähes 600 miljoonaa käyttää sitä päivittäin. Facebookin yleisyys tekeekin siitä hyvin kommunikointivälineen, ja usea opiskelija käyttääkin Facebookia hyväksi ryhmätöiden hallinnassa ja tiedostojen jakamisessa. Facebookissa on mahdollista luoda ryhmiä, joihin voi lisätä ryhmänjäsenet, jakaa heidän kesken tiedostoja sekä keskustella.

(The Associated Press 2012)

Liiketalouden yksikössä Facebook soveltuu opiskelijoille kommunikointivälineenä ryhmätöissä, sekä opintojen alussa ryhmäytymisvälineenä oman koulutusohjelman tai ryhmän kesken. Lisäksi Facebookia voisi käyttää myös informaatiokanavana intran tai sähköpostin rinnalla.

4.6 Skype - kokoustyökalu

Skype on pikaviestin, jolla on mahdollista soittaa videopuheluita, äänipuheluita tai lähettää viestejä Internetin välityksellä ilmaiseksi. Skypessä on myös maksullisia lisäominaisuuksia, joilla voi esimerkiksi vastaanottaa puheluita myös puhelinverkosta tai tehdä soitonsiirto Skypeen tulevista puhelusta omaan matkapuhelimeen.

(Skype 2012)

Skype on perustettu vuonna 2003 ja sillä on 560 miljoonaa käyttäjää, joista 250 miljoonaa käyttää Skypeä kuukausittain. Kyseessä on siis erittäin suosittu palvelu ja ohjelma. Skype soveltuu videoneuvotteluihin, kuten opinnäytetyön seminaareihin.

(Statisticbrain.com 2012; Murph 2012; Skype 2012)

Liiketalouden yksikössä Skype soveltuu opiskelijoille etänä pidettäviin palavereihin ja seminaareihin esimerkiksi Prezin tukemana. Lisäksi Skype soveltuu opettajille vaihtoehtoisena työkaluna ACP:llä etänä pidettäviin tunteihin, joskin ACP soveltuu huomattavasti paremmin etänä pidettäviin tunteihin.

4.7 Wikipedia - lähde työkalu

Wikipedia on Internetin tunnetuin tiedonlähde ja opiskelijat käyttävät sitä ahkerasti tieteellisiä papereita ja ryhmätöitä tehdessä. Wikipedialta on itseasiassa erittäin vaikea välttyä: opinnäytetyöhön lähteitä hakukoneella etsittäessä, Wikipedia löytyi hakutuloksista aina ensimmäisenä. Wikipedia on helppo vastaus etsittäessä lähteitä, ja sen käytön laajuus on yleisesti tiedossa. (Head, A. & Eisenberg, M. 2010)

Wikipedian valintaperuste omaehtoiseksi työkaluksi eroaakin hieman muista valituista työkaluista. Tästä työkalusta haluttiin nimittäin tuoda esille sen potentiaali ja mahdollisuudet alkuperäisten lähteiden etsimisessä, mutta myös vaarat ja haitat sen sokeasta käytöstä sekä liiasta tukeutumisesta ainoastaan Wikipedian varaan.

Liiketalouden yksikössä Wikipedia soveltuu nimenomaan lähteiden etsimiseen kaikissa tieteellisissä töissä, mutta ei alkuperäiseksi lähteeksi.

5 MUUT OMAEHTOISET TYÖKALUT

Tässä luvussa kerrotaan muista hyödyllisistä, hyväksi havaituista työkaluista. Näitä välineitä ei valittu tähän opinnäytetyöhön, koska välineet tulivat esille vasta opinnäytetyön myöhäisemmässä vaiheessa, kun kyselyyn valitut välineet olivat jo valittu. Välineistä oli myös suhteellisen vähän kokemuksia, joten niiden hyödyllisyyttä ja käytettävyyttä ei ehditty testata tarpeeksi, jotta ne voitaisiin todeta hyväksi havaituiksi välineiksi. Opinnäytetyössä ei myöskään haluttu tukeutua liikaa Googlen välineisiin, jotta työstä tulisi mahdollisimman monipuolinen.

5.1 Google MyDrive - tallennustyökalu

Dropboxin suosion myötä ja pilvipalveluiden yleistyessä valinnanvara on kasvanut ja tämä on hyvä tiedostaa.

Google MyDrive on pitkälti samaan konseptiin pohjautuva tiedostojen tallennuspilvipalvelu. Google MyDrive on syksyllä 2012 lanseerattu, kirjoitushetkellä erittäin uusi palvelu, joka tarjoaa tiedostojen jakamisen ja synkronoimisen lisäksi Google Docs dokumentointityökalujen käytön.

MyDrive on ensivaikutelman perusteella vakavasti otettava kilpailija Dropboxille. Kirjoitushetkellä Google MyDrive tarjoaa enemmän tallennustilaa niin ilmaisversiota kuin maksullista versiota käyttäville käyttäjille ja huomattavasti huokeampaan hintaan. Dropboxin eduksi puolestaan voi laskea faktan siitä, ettei tietoja ja tiedostoja luovuteta suuren hakukone- ja mainostusyrityksen palvelimille. Opinnäytetyössä ei haluttu tukeutua liikaa Googlen välineisiin, minkä vuoksi tallennustyökaluksi valittiin jo hyväksi havaittu Dropbox.

(Spurbeck 2012)

Liiketalouden yksikössä Google MyDrive soveltuu täysin samaan tarkoitukseen kuin Dropbox.

5.2 Google Scholar - lähdeyökalu

Lähteitä etsiessä hyödyllisintä on löytää mahdollisimman paljon eri lähteitä. Tämän vuoksi vaihtoehtoiset työkalut Wikipedialle ovat erittäin tärkeitä.

Google Scholar tarjoaa laajan tietokannan tieteellisiä artikkeleita ja kirjoja, jotka soveltuvat suoraan lähtemateriaaliksi. Kirjoista on varastoitua osa kappaleista esikatseluksi Googlen palvelimille, mutta kokonaisia kirjoja Google Scholar ei tarjoa. Tieteelliset artikkelit kuten opinnäytetyöt ja tutkimukset puolestaan on suoraan linkitetty alkuperäisille sivustoille.

Liiketalouden yksikössä Google Scholar soveltuu lähteiden etsimiseen kaikissa tieteellisissä töissä.

6 TAPAUSTUTKIMUKSET

Tässä luvussa annetaan konkreettisia omakohtaisia esimerkkejä työkalujen hyödyllisyydestä. Opinnäytetyön tekijä oli kirjoittanut omakohtaisia kokemuksia sosiaalisen median välineistä, joita hän oli käyttänyt opintojen eri vaiheissa. Nämä omakohtaiset kokemukset ovat eroteltu yksittäisiksi tapaustutkimuksiksi, joissa keskitytään välineiden hyödyllisyyteen omaehtoisessa opiskelussa.

6.1 Case: Dropboxin hyödyllisyys opinnäytetyössä

Tätä opinnäytetyötä tehdessäni tallensin kaikki opinnäytetyöhöni liittyvät dokumentit Dropboxiin.

Ennen seminaareja jaoin ohjaavalle opettajalle, toimeksiantajalle ja opponijalle suoran linkin työni dokumentteihin, joihin he pystyivät tutustumaan. Etuna esimerkiksi sähköpostin liitetiedostoon oli, että pystyin edelleen muokkaamaan työni dokumentteja ja ne pysyivät ajan tasalla, eikä minun tarvinnut jakaa uutta versiota jokaisen muutoksen jälkeen. Lisäksi pystyin jakamaan saman linkin niin pikaviestimien kuin sähköpostinkin välityksellä, mikä oli huomattavasti nopeampaa kuin liitetiedoston linkitys sähköpostitse.

Kirjoitin työtäni useammalla eri tietokoneella, joten pystyin jatkamaan jokaisella kerralla siitä mihin edellisellä kerralla jäin. En siis tarvinnut versionhallintaa. Pääsin käsiksi dokumentteihin niin kotona kuin koulussa, sekä pystyin avaamaan dokumentin suoraan viereisellä tietokoneella, josta löytyi tulostusmahdollisuus. En siis tarvinnut esimerkiksi muistitikkua tiedoston siirtämiseen, vaan kaikki synkroinoitui automaattisesti Internetin välityksellä.

6.2 Case: Google Docsin hyödyllisyys ryhmätöissä

Eräällä kurssilla Liiketalouden yksikössä koko kurssiarvosana pohjautui ryhmätöihin, jonka tuotoksena syntyi usean kymmenen sivun dokumentti.

Dokumentin lisäksi opettajalle tuli palauttaa jokaisen opiskelijan ryhmätyöhön käyttämä aika. Ryhmätyön hallinnan ja tekemisen helpottamiseksi opettaja ohjeisti käyttämään Google Docsia, jota suurin osa opiskelijoista ei ollut vielä silloin käyttänyt. Kyseessä oli siis verrattain uusi työkalu. Opettaja myös opasti noin yhden oppitunnin verran välineen käyttöönottoa sekä sen käyttämistä. Opiskelijat ottivat työkalun hyvin vastaan, enkä muista, että yksikään opiskelijoista olisi kieltäytynyt työkalun käytöstä.

Google Docs tekstinkäsittelysovellus helpotti ryhmätyön tekemistä huomattavasti. Jaoimme ryhmätyöhön kirjoitettavat asiat tunneilla palaverissa ja kirjoitimme ryhmätyötä kotona. Näin toimittiin siis yleensä jokaisessa ryhmätyössä, mutta nyt pystyimme kirjoittamaan samaa dokumenttia yhtäaikaisesti eikä meidän tarvinnut pitää versionhallintaa eli yhdistellä toistemme kirjoittamia kappaleita yhteiseen dokumenttiin. Dokumentti oli näin myös aina saatavilla, eikä ollut vaaraa dokumentin häviämisestä. Niillä viikoilla, joilla ei ollut lähiopetusta, jaoimme kirjoitettavat kappaleet Facebookin ja IRC-pikaviestimen välityksellä, eikä meidän tarvinnut kokoontua koululle yhteiseen palaveriin. Pystyimme pitämään siis palaveria Internetin välityksellä, koska näimme tehdyt ja tehtävät työt suoraan dokumentista. Tämä säästi huomattavasti aikaa, joka olisi muuten mennyt hukkaan koulumatkoihin. Tämän lisäksi meidän ei tarvinnut etsiä kaikille sopivaa aikaa kokoontua, koska pystyimme viestimään Internetin välityksellä joustavasti ja olimme aina selvillä ryhmätyön sen hetkisestä tilanteesta.

Google Docsin tekstinkäsittelysovelluksen lisäksi käytimme taulukkolaskentaohjelmaa, johon teimme taulukon työhön käytetyistä tunneista. Myös tätä taulukkoa pystyimme päivittämään työn edetessä dynaamisesti ja olimme aina selvillä jokaisen työhön käyttämästä työmäärästä ja panostuksesta, joten ei tullut tilannetta, että olisimme huomanneet vasta työn lopussa työmäärän jakautuneen epäoikeudenmukaisesti.

6.3 Case: Prezin ja Skypeen hyödyllisyys opinnäytetyössä

Asuin opinnäytetyötä tehdessä osan ajasta kotikaupungissani noin 300km päässä opiskelupaikkakunnalta. Jotta opinnäytetyön tekeminen olisi ollut ajallisesti ja taloudellisesti mahdollisimman vaivatonta, päätimme opinnäytetyöohjaajan ja toimeksiantajan kanssa suorittaa osan palavereista ja seminaareista Internetin välityksellä. Aiheena kun oli työkalut, joilla etätyöskentely nimenomaan tulisi helpottumaan.

Palaverit suoritimme videoneuvotteluina käyttäen Skypeä, jonka ansiosta kokoukset sujuivat vaivattomasti. Videoneuvottelu ei kertaakaan katkennut yhteysongelmiin ja kokous eteni aivan kuin olisin ollut paikan päällä - sillä erolla, että säästin matkaan kuluvan ajan sekä matkakustannukset. Skypeä käyttäessä on hyvä kuitenkin tiedostaa, että yhteysongelmat ovat mahdollisia, jos Internet-yhteys on hidas. Yleisesti voitaneen kuitenkin sanoa, että Suomessa Internet-yhteydet ovat jo tarpeeksi nopeita käyttämään Skypeä ongelmitta muutamia poikkeuksia lukuunottamatta.

Ohjausseminaari puolestaan suoritettiin niin videoneuvotteluna Skypellä, kuin myös Prezin etäesitystoimintoa käyttäen. Opinnäytetyöohjaaja, toimeksiantaja ja muu yleisö saivat kokoustilan valkokankaalle Prezi-esityksen, jota ohjasin omalta koneeltani kotoa käsin. Lisäksi valkokaan yläreunassa näkyi Skypeen välityksellä tuotu videokuva. Skypeen välityksellä toteutettiin myös ääniyhteys, jonka avulla pystyin selittämään itse esityksen kulkua.

Prezi toi ohjausseminaariin myös paljon joustavuutta. Koska en ollut fyysisesti ohjausseminaaritilassa, en pystynyt jakamaan materiaalia muuten kuin valkokankaalle. Koska minulla ei myöskään ollut etäyhteyttä valkokangasta käyttävään tietokoneeseen esimerkiksi Teamviewer-ohjelman välityksellä, en pystynyt esittämään materiaalia muualta kuin Prezistä, jota siis pystyin kontrolloimaan täysin kotoa käsin yleisön seurattessa muutoksia. Pidettyäni esityksen Preziä käyttäen ennalta suunniteltua polkua pitkin, loitonsi Prezi esityksen kokonaisnäkymään. Olin sijoittanut esityksen reunoille, pois

varsinaisen esityksen polulta, muun materiaalin, jonka halusin esitellä ohjausseminaarissa. Näistä esimerkkeinä ajatuskartta, sisällysluettelo ja vertaisarvioijan lomake. Pystyin esittelemään Prezillä siis esityksen lisäksi myös kaiken muunkin materiaalin, jonka halusin tuoda esille.

Lisäksi käytin myöhemmin kyseistä esitystä itselleni ajatuskarttana, koska olin koonnut esitykseen kaiken materiaalin, joka minulla kyseisellä hetkellä käytännössä oli kirjoitettuna.

6.4 Case: Evernoten hyödyllisyys lähteiden hallinnassa

Etsiessäni lähteitä opinnäytetyöhöni tulin usein tilanteeseen, jossa olin avannut toista kymmentä välilehteä löytäessäni lähes jokaisen lähteen alta ainakin yhden uuden artikkelin, jonka halusin lukea, ja johon mahdollisesti halusin myös viitata opinnäytetyössäni. Koska jokaista lähdeä lukiessani löysin lisää lähteitä, ei lähteitä voinut purkaa yksi kerrallaan tallentamatta lähteitä ensin johonkin. Tallensin pitkään lähteet kirjanmerkkeihin, mutta tämän jälkeen tulin tilanteeseen, jossa minulla oli suuri kasa lähteitä enkä tiennyt mihin kyseiset lähteet liittyivät, varsinkin, jos lähteiden selaamisesta oli kulunut aikaa. Huomasin tarvitsevani työkalun, jolla pystyisin suodattamaan tallennettuja linkkejä.

Tässä vaiheessa aloin kokeilla Evernotea kirjanmerkkipalkin rinnalla, ja aloin tallentaa jokaisen lähteen kirjanmerkkipalkin lisäksi Evernoteen merkiten jokaiseen lähteeseen aiheosan kuten "sosiaalinen media; opinnäytetyö". Olisin toki voinut tallentaa sivut ainoastaan Evernoteen, mutta rehellisyyden nimissä olin omaksunut kirjanmerkkipalkin käytön paremmin ja etsin useimmiten löydettyt lähteet käyttäen kirjanmerkkipalkkia. Myöhemmin opinnäytetyötä tehdessä lähdeluettelo oli kasvanut useisiin kymmeneen eri lähteisiin, sekä jopa sataan aihetta sivuvaan artikkeliin. Tällöin avasin Evernoten, josta löytyivät samat lähteet kuin kirjanmerkkipalkistani, mutta valmiiksi suodatettuina. Evernotella pystyin selaamaan nopeasti esimerkiksi sosiaaliseen mediaan liittyvät lähteet ilman, että olisin etsinyt kyseisiä lähteitä kirjanmerkkikansion

pitkästä listasta. Kriittisesti ajateltuna olisin pystynyt myös luomaan kirjanmerkkipalkkiini loputtomasti alikansioita, jotka olisivat suodattaneet eri aihe-anoja. Evernotea käyttäessä pystyin kuitenkin määrittämään niin monta aihe-anoa lähteelle kuin halusin ja vältin päällekkäisyyksiä.

Tärkein asia Evernotea käyttäessäni oli kuitenkin lähteiden tallennus pilveen ja lähteiden synkronoituminen jokaiseen käyttämäni laitteeseen. Vaikka itse kirjoitinkin opinnäytetyötäni pääsääntöisesti vain omalla kannettavalla tietokoneellani, olisi esimerkiksi koulun tietokonetta ja omaa tietokonetta käyttäessä lähteistä ollut huomattavasti vaikeampi pitää kirjaa, koska kirjanmerkkipalkki on aina tietokonekohtainen. Vaikka kirjanmerkkipalkin voi toki tuoda ja viedä selaimesta esimerkiksi muistitikulle tai Dropboxiin, ei se synkronoidu automaattisesti ja se aiheuttaa paljon lisätyötä. Niinpä Evernotea on oikeasti hyödyllinen työkalu lähteiden hallinnassa.

Lähteiden hallinta on vain yksi Evernoten mahdollisista käyttötarkoituksista. Evernotea voi käyttää samalla periaatteella minkä tahansa materiaalin säilyttämiseen. Evernotella on mahdollista paitsi tallentaa lähdesivun linkki, myös ottaa kuvankaappaus koko sivusta tai ainoastaan kyseisestä artikkelista. Tämä on hyödyllistä nimenomaan Internetistä löytyvässä materiaalissa, jossa materiaaliin viittaava linkki voi muuttua tai koko artikkeli voi hävitä. Lisäksi, jos artikkeli on tallennettu esimerkiksi sivustolta, joka vaatii kirjautumisen, mahdollistaa Evernote sen tarkastelun myöhemmin ilman kirjautumistunnuksia.

6.5 Case: Facebookin ja Dropboxin hyödyllisyys ryhmätoissa ja ryhmäytymisvälineenä

Olin vaihto-opiskelijana Saksassa ja eräällä kurssilla koko kurssiarvosana pohjautui ryhmätyöhön. Ryhmäni muut jäsenet olivat saksalaisia sekä muita vaihto-opiskelijoita. Vaihtovuoden aikana koitin välttää puhelimen käyttöä, koska prepaid-liittymällä yhteyden pitäminen oli suhteellisen kallista. Tarvitsimme kuitenkin ryhmäläisten kesken jonkin kätevän yhteydenpitovälineen, joka meiltä kaikilta löytyisi ja olisi mieluiten ilmainen.

Tässä tapauksessa Facebook löytyi kaikilta ryhmäläisiltä, ja perustimme Facebook-ryhmän ryhmätyötä varten. Sovimme ryhmän tapaamiset, tehtävät sekä muut ryhmätyöhön liittyvät asiat Facebook-ryhmässä tai Facebookin pikaviesteillä. Lisäksi perustimme oman Dropbox-kansion ryhmän materiaalille. Osa muista ryhmistä sen sijaan jakoi myös materiaalin Facebookin välityksellä.

Facebook toimi muutenkin vaihtovuoden aikana pääsääntöisenä kommunikointikanavana. Vaihtovuoden alussa kaikki vaihto-opiskelijat lisättiin "International incomings HNU WS 11/12" Facebook-ryhmään, jossa jaettiin tietoa vaihtoon saapuville, kerrottiin tapahtumista, kouluun liittyvistä asioista ja tutoreiden järjestämistä aktiviteeteistä, ja joka tarjosi alustan vaihto-opiskelijoille tutustua toisiinsa ja kysyä apua esimerkiksi kouluun liittyvistä asioista.

Varsinaisen lukukauden käynnistyessä sain myös kutsun "IMUK 9" Facebook-ryhmään, joka oli tarkoitettu kaikille tiedonhallinnan ja yritysviestinnän opiskelijoille kyseisessä ammattikorkeakoulussa. IMUK9 Facebook-ryhmässä jaettiin kurssien lukujärjestykset, niihin tulleet muutokset ja tuntien peruuntumiset luokan luottamushenkilön toimesta. Näistä ilmoitettiin myös intrassa sekä sähköpostilla, mutta oman kokemukseni perusteella harva seurasi koulun uutisia kyseisistä kanavista. Facebook-ryhmä oli siis tärkeä informaatiokanava. Facebook-ryhmässä jaettiin myös kurssimateriaalia, sekä kokeiden lähestyessä Youtube-videolinkkejä, joiden sisältö liittyi vahvasti tuleviin tentteihin. Nämä videot syventivät opintoja sekä selittivät kokeisiin liittyviä asioita mielenkiintoisella tavalla.

Lisäksi opiskelijoilla oli käytössä yhteisesti ylläpidettävä Dropbox-kansio, johon lisättiin kursseihin liittyvää materiaalia ja muistiinpanoja. Tästä oli hyötyä erityisesti tentteihin kerratessa, koska en ollut osallistunut jokaiselle tunnille enkä ollut ottanut jokaiselta tunnilta muistiinpanoja. Dropboxissa jaettiin myös muita kurssin aiheeseen liittyviä artikkeleita, jotka syvensivät opintoja.

6.6 Case: Wikipedian hyödyllisyys lähteiden etsinnässä

Etsiessäni lähteitä opinnäytetyöhöni esimerkiksi Dropboxista ja sosiaalisesta mediasta, ensimmäisten hakutuloksien joukossa oli Wikipedia-sivusto. Muut ensimmäisen ja toisen sivun hakutulokset eivät vastanneet hakuni tarkoitusta tai eivät olleet muuten hyödyllisiä.

Wikipediasta sain toisen käden tietoa, jolla sain kartoitettua itselleni mitä haettavat asiat tarkoittivat. Tämän jälkeen löysin Wikipedian lähdeluettelosta useita kymmeniä lähteitä, joita seuraamalla löysin alkuperäisiä, niin sanotusti luotettavia lähteitä. Alkuperäiset lähteet olisivat luultavasti löytyneet myös hakukoneella, jos olisin osannut etsiä samoilla sanoilla mitä artikkeleissa oli käytetty. Ongelmaksi muodustuikin se, että haettaessa lähteitä oli mahdotonta tietää mitä artikkeleissa lukee. Niinpä järkevintä oli etsiä lähteitä aihesanoilla, jotka antoivat hakutuloksia tuhansista useisiin miljooniin, joten tietoa oli vaikea suodattaa.

Vaikka Wikipediaa itsessään ei voida pitää tieteellisissä artikkeleissa luotettavana lähteenä, ovat Wikipedian artikkeleissa käytetyt lähteet yleensä luotettavia lähteitä. Näitä lähteitä olisi vaikea löytää ilman Wikipediaa, koska hakutuloksia on vaikea suodattaa.

6.7 Case: Google Scholarin hyödyllisyys lähteiden etsinnässä

Tein tieteellistä paperia Saksassa vaihtovuoden aikana eräälle kurssille. Olin jo aiemmin löytänyt hyödyllisen kirjan koulun kirjastosta ja merkinnyt ylös tarvittavat sivut kirjasta, jota en kuitenkaan ollut lainannut. Lähdekirjaa tarvittaessa kirja oli kuitenkin jo lainattu. Etsin kirjan käsiini Google Scholarilla Internetissä ja tarvittavat sivut löytyivät esikatselusta. Sain luettua ja referoitua kirjan tekstin Google Scholarin välityksellä ja merkitsin kirjan lähdeluetteloon.

Google Scholar auttaa suuresti hakutuloksien suodattamisessa etsittäessä tieteellisiä artikkeleita, joita voidaan pitää luotettavina lähteinä. Google

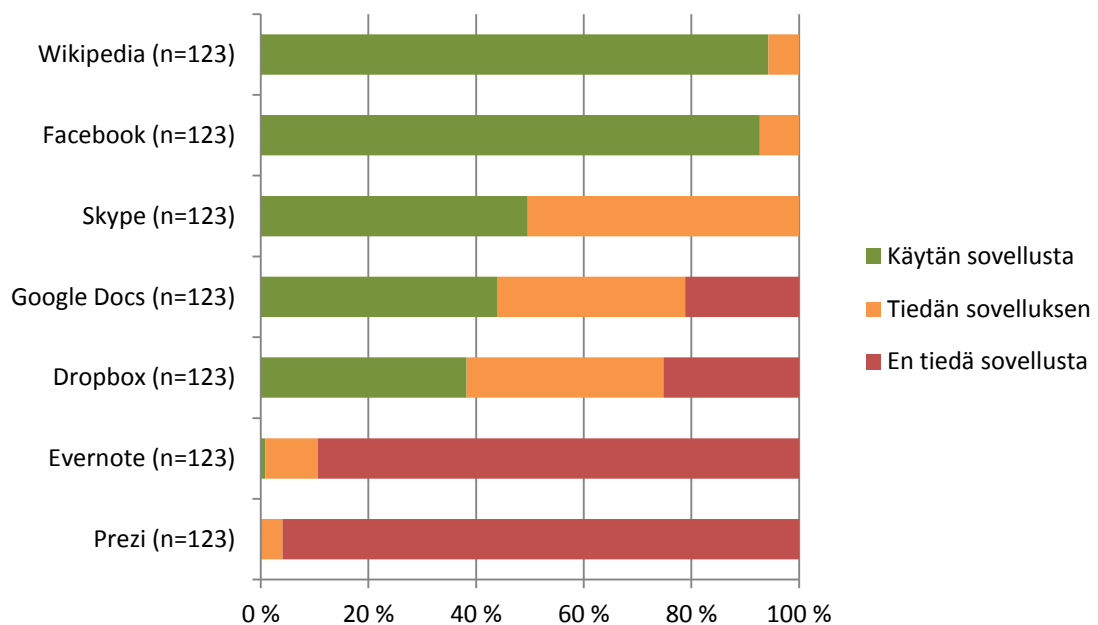
Scholarin avulla on myös mahdollista löytää kirjälähteitä, jos kyseisessä tilanteessa ei esimerkiksi ole mahdollista löytää fyysistä painosta kirjasta.

7 KYSELYN TULOKSET

Tässä luvussa tarkastellaan määrällisen kyselyn tuloksia. Kysely suoritettiin kaikille liiketalouden yksikön toisen vuosikurssin liiketalouden, kirjastoalan ja tietojenkäsittelyn koulutusohjelman opiskelijoille, jotka osallistuivat lähiopetustunneille viikoilla 46-47. Lisäksi opiskelijat, jotka eivät osallistuneet lähiopetukseen, saivat kyselyn sähköpostitse ja näin mahdollisuuden vastata kyselyyn. Kyselyyn vastasi 123 opiskelijaa, joista 77 opiskeli liiketalouden koulutusohjelmassa, 40 tietojenkäsittelyn koulutusohjelmassa ja kuusi kirjastoalan koulutusohjelmassa. Tuloksien tarkastelussa otettiin huomioon kirjastoalan koulutusohjelman opiskelijoiden pieni määrä tässä kyselyssä.

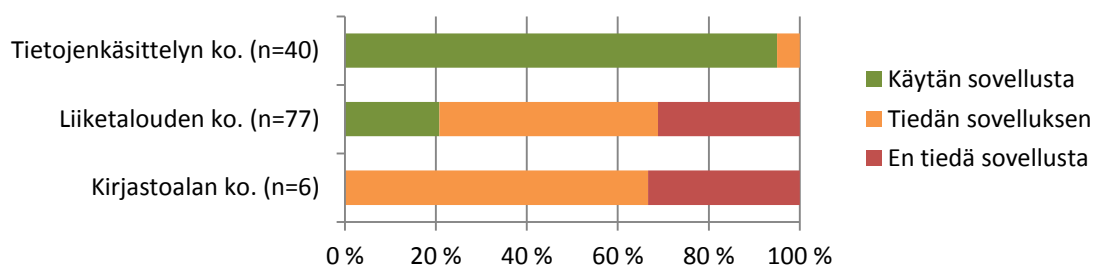
7.1 Tietoisuus välineistä

Yksi tärkeimmistä kyselyssä selvitettävistä asioista oli opiskelijoiden tämänhetkinen tietoisuus valituista omaehtoisista välineistä. Kuvio 1 esittää kaikkien vastanneiden prosenttijakaumaa koulutusohjelmasta riippumatta.

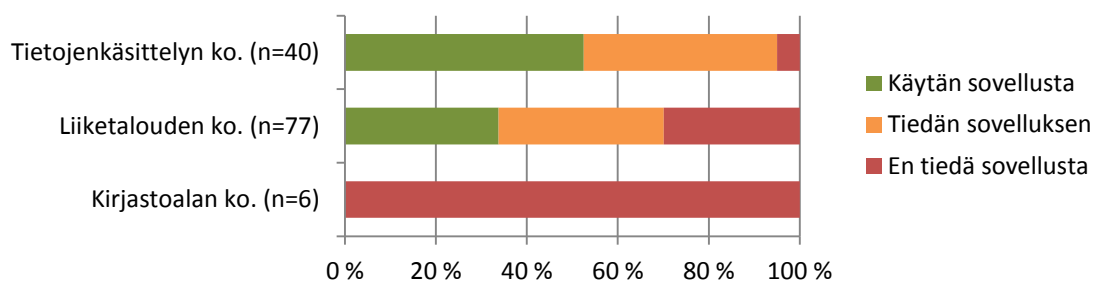
Kuvio 1: Tietoisuus välineistä koko liiketalouden yksikössä

Pääsääntöisesti koulutusohjelmien välillä ei ollut suuria eroavaisuuksia valittujen omaehtoisten välineiden käytössä (Kuvio 1). Prezin ja Evernoten kohdalla tietoisuus välineistä oli kaikilla koulutusohjelmilla erittäin matala. Wikipedian ja Facebookin kohdalla suurin osa opiskelijoista kaikissa koulutusohjelmissa käytti välinettä ja kaikki vähintään tunsivat välineen. Skypen kohdalla tietojenkäsittelyn opiskelijoista kaksi kolmesta käytti sovellusta, kun puolestaan liiketalouden ja kirjastoalan opiskelijoista sovellusta käytti kolmannes.

Kuvio 2: Eroavaisuudet Google Docsin käyttämisessä koulutusohjelmasta riippuen

Huomattavin eroavaisuus oli Google Docsin käytössä, jota käyttivät huomattavasti enemmän tietojenkäsittelyn opiskelijat kuin muut koulutusohjelmat (Kuvio 2). Lähes kaikki tietojenkäsittelyn opiskelijat käyttivät sovellusta ja kaikki vähintään tiesivät sovelluksen. Liiketalouden opiskelijoista ainoastaan joka viidennes käytti sovellusta ja noin kolmannes ei tiennyt sovellusta lainkaan.

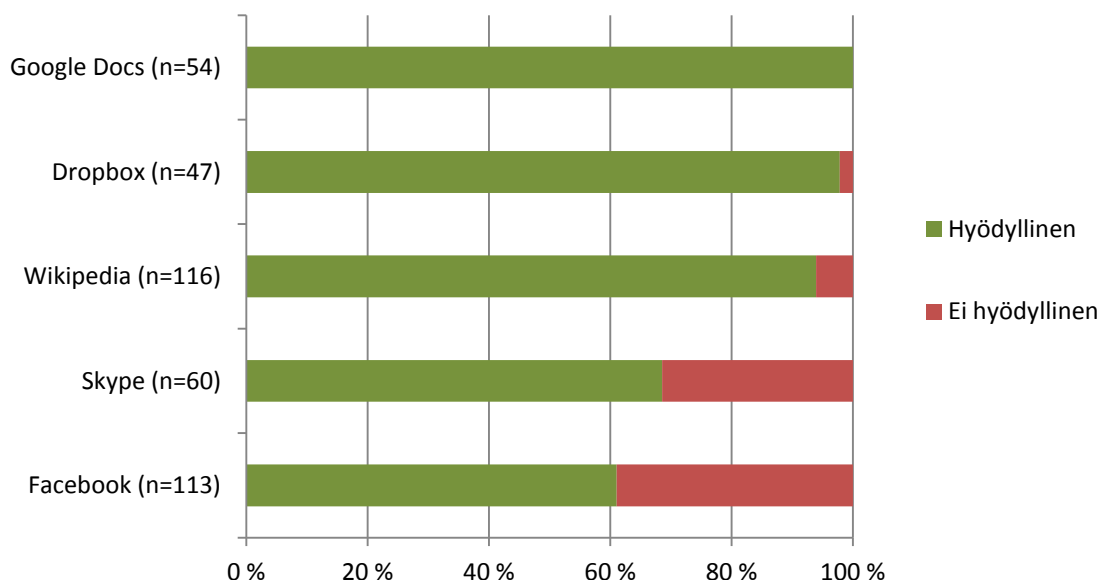
Kuvio 3: Eroavaisuudet Dropboxin käyttämisessä koulutusohjelmasta riippuen

Lisäksi Dropboxia käyttivät enemmän tietojenkäsittelyn opiskelijat kuin muissa koulutusohjelmissa opiskelevat (Kuvio 3). Tietojenkäsittelyn opiskelijoista lähes kaikki myös tiesivät sovelluksen. Sen sijaan kirjastoalan opiskelijoista kukaan ei ollut edes kuullut Dropboxista.

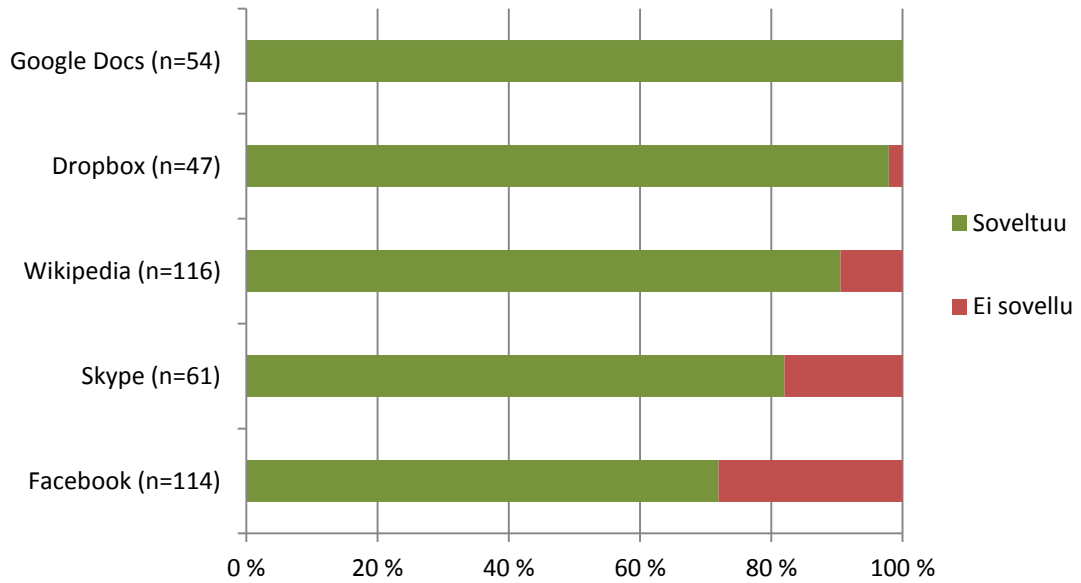
7.2 Välineiden soveltuvuus

Kyselyssä haluttiin saada selville kuinka hyödyllisinä opiskelijat pitivät välineitä, joita käyttivät. Opiskelijoilta kysyttiin onko väline koulutehtävissä hyödyllinen, sopiiko se hyvin omaehtoiseksi välineeksi (esimerkiksi kotona, esitelmissä, ryhmätöissä ja opinnäytetyössä) sekä sopiiko väline jopa opetuksen tueksi (esimerkiksi pakollisena ryhmätövälineenä ja tuntitehtävissä).

Google Docsia, Dropboxia ja Wikipediaa opiskelijat pitivät yksimielisesti hyödyllisinä välineinä koulutehtäviin sekä kokivat niiden soveltuvan hyvin omaehtoisiksi välineiksi (Kuviot 4 ja 5). Enemmistö opiskelijoista piti myös Skypeä ja Facebookia hyödyllisinä välineinä koulutehtäviin sekä koki niiden soveltuvan hyvin omaehtoiseksi välineeksi.

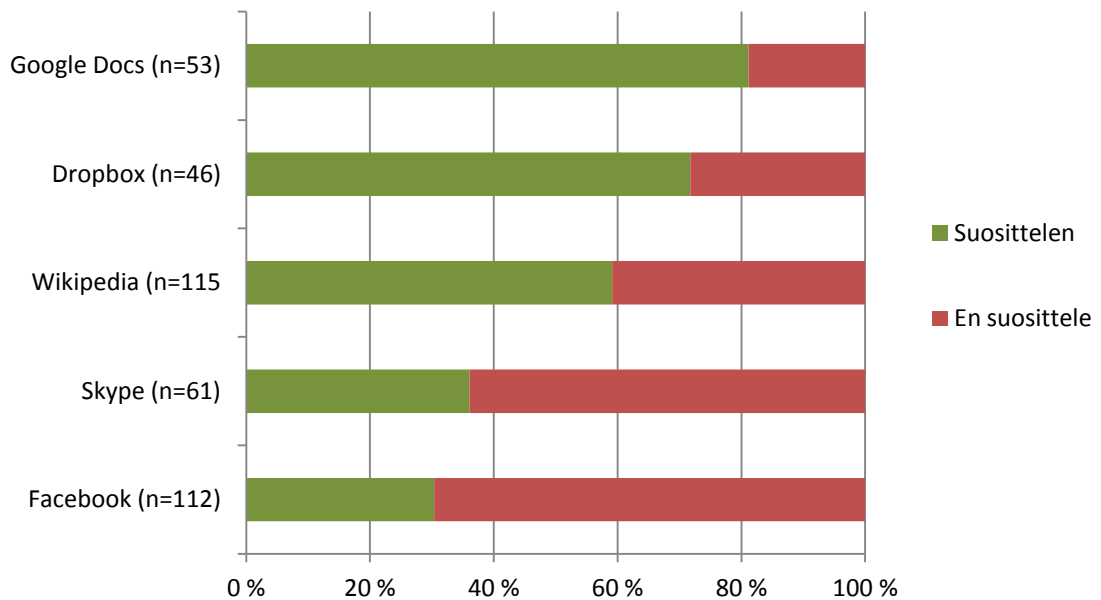

Kuvio 4: Välineen hyödyllisyys koulutehtävissä

Kuvio 5: Välineen soveltuvuus hyvin omaehtoiseksi välineeksi

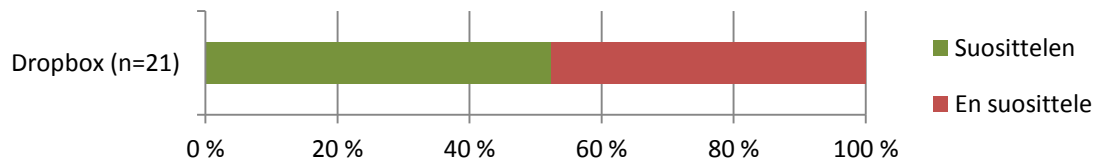
Suuri osa opiskelijoista suositteli Google Docsia ja Dropboxia myös opetuksen tueksi (Kuvio 6). Enemmistö opiskelijoista suositteli myös Wikipediaa opetuksen tueksi. Sen sijaan Skypeä ja Facebookia suositteli opetuksen tueksi vain noin kolmannes.

Kuvio 6: Välineen suosittelu opetuksen tueksi

Kuvioista 4, 5 ja 6 puuttuu Prezi, jota ei käytetty ollenkaan, sekä Evernote, jolla oli vain yksi käyttäjä.

Koulutusohjelmia vertailtaessa oli yksi merkittävä ero: tietojenkäsittelyn opiskelijoista vain puolet suositteli Dropboxia opetuksen tueksi, mikä on vähemmän kuin kaikkien koulutusohjelmien keskiarvo (Kuvio 7).

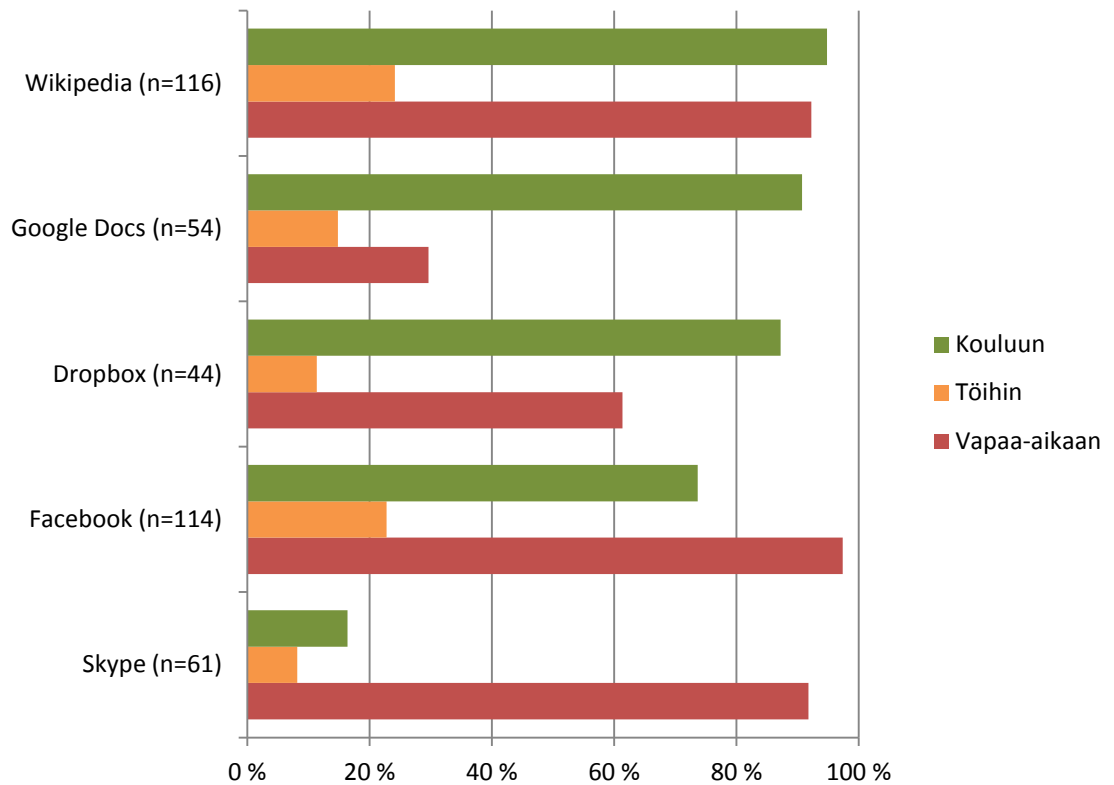

Kuvio 7: Tietojenkäsittelyn opiskelijat: Dropboxin suosittelu opetuksen tueksi

7.3 Välineiden tämänhetkinen käyttö

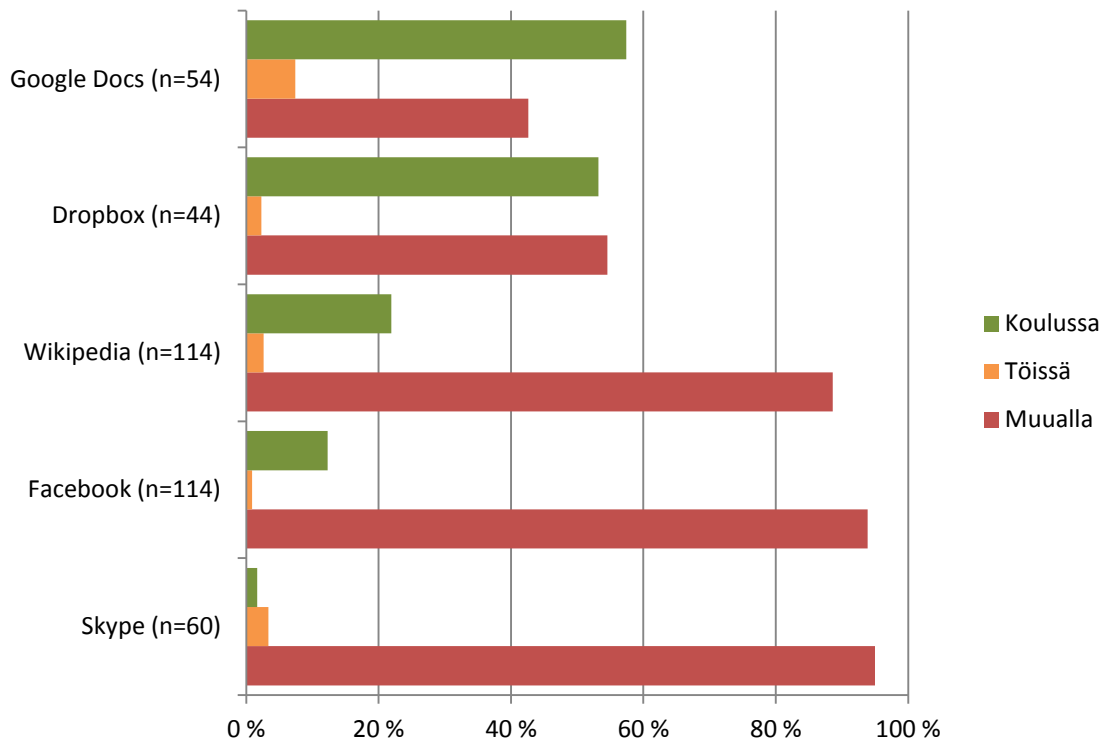
Kyselyssä haluttiin saada myös selville mihin liittyen opiskelijat käyttivät välineitä eli käyttivätkö he niitä jo kouluun liittyen, vai pikemminkin töihin tai vapaa-aikaan liittyen. Tämän lisäksi haluttiin tietää, mistä opiskelijat olivat kuulleet välineestä ja kuinka usein he välinettä käyttivät. Nämä kysymykset kysyttiin ainoastaan niiltä opiskelijoilta, jotka jo käyttivät välineitä.

Kuvioista 8, 9 ja 10 puuttuu Prezi, jota ei käytetty ollenkaan, sekä Evernote, jolla oli vain yksi käyttäjä.

Kuvio 8: Välineiden käyttö liittyen kouluun, töihin ja vapaa-aikaan

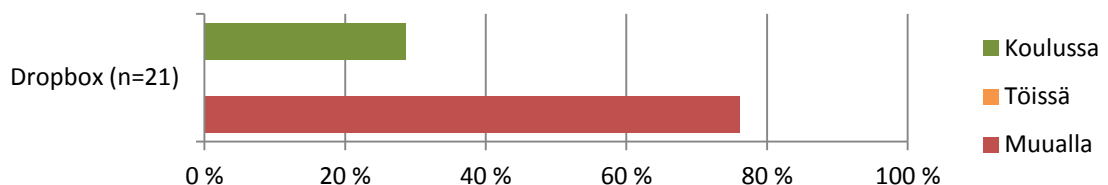
Suurinta osaa välineistä käytettiin kouluun liittyen, mistä poikkeuksena Skype, jota käytettiin lähinnä vain vapaa-aikaan (Kuvio 8). Suurinta osaa muistakin välineistä käytettiin vapaa-aikaan, mistä poikkeuksena Google Docs, jota käytti vapaa-aikaan alle kolmannes opiskelijoista. Välineitä käytettiin myös jonkin verran töihin liittyen.

Kuvio 9: Kuullut välineistä koulussa, töissä ja/tai muualla

Suurin osa oli kuullut välineistä muualta kuin koulun tai töiden kautta (Kuvio 9). Poikkeuksena Google Docs ja Dropbox, joista yli puolet vastaajista oli kuullut koulussa. Vain harva oli kuullut välineistä töissä.

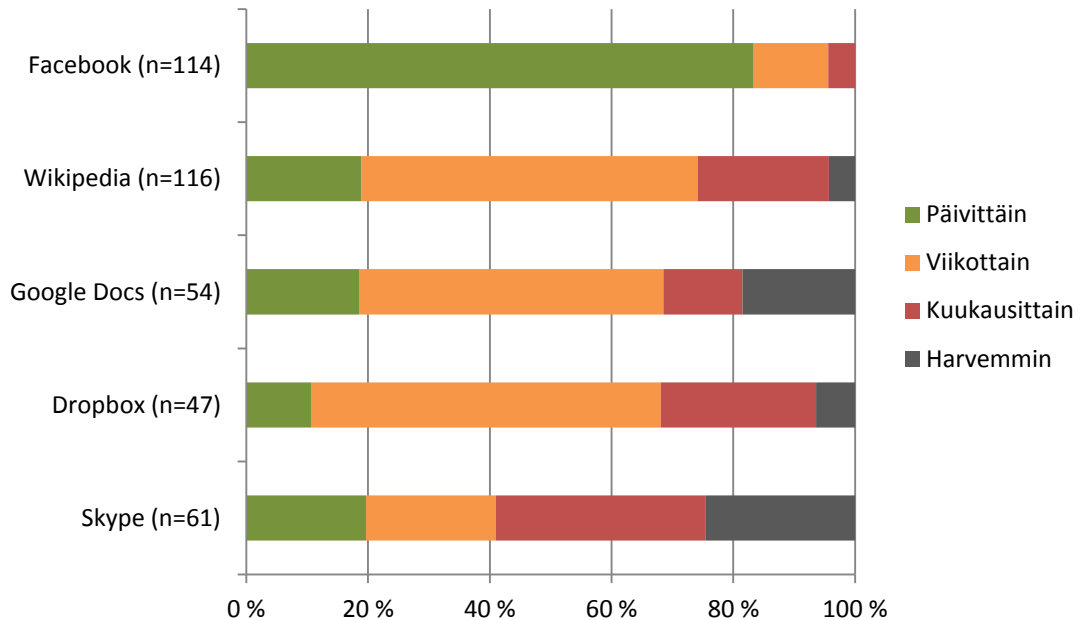
Koulutusohjelmia vertailtaessa oli yksi merkittävä ero: tietojenkäsittelyn opiskelijoista suurin osa oli kuullut Dropboxista muualta kuin koulusta tai töistä, ja kukaan ei ollut kuullut välineestä töiden kautta (Kuvio 10).

Kuvio 10: Tietojenkäsittelyn opiskelijat: Dropboxista kuullut koulussa, töissä ja/tai muualla

Kuviossa 11 esitetään, kuinka usein välineitä käytetään. Suurin osa opiskelijoista käytti Facebookia, Wikipediaa, Google Docsia ja Dropboxia

vähintään viikottain. Näitä välineitä myös käytettiin eniten kouluun liittyen. Facebookia lukuunottamatta vain alle viidennes opiskelijoista käytti jotain välinettä päivittäin.

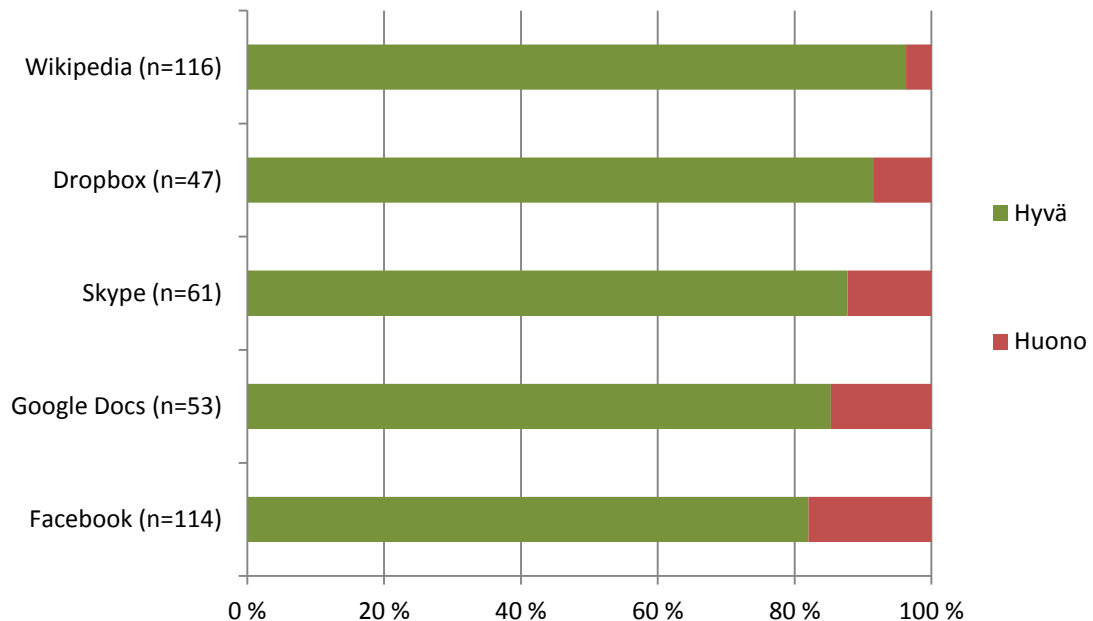
Kuvio 11: Kuinka usein välinettä käytetään

7.4 Välineiden käytettävyys

Kyselyssä haluttiin saada selville, kuinka käytettävänä opiskelijat pitivät välineitä, joita käyttivät. Tätä selvitettiin kysymällä opiskelijoilta kysymyksiä välineen opittavuudesta, tehokkuudesta, muistettavuudesta, virhetilanteista ja tyytyväisyydestä.

Opittavuudesta opiskelijoilta kysyttiin oliko väline helppo oppia. Tehokkuudesta kysyttiin oliko välineen toimintoja nopea käyttää. Muistettavuutta selvitettäessä kysyttiin välineen käytön helppoudesta ja nopudesta, kun välineen käytöstä oli ollut taukoa. Tyytyväisyyttä selvitettäessä kysyttiin välineen käytön miellyttävyyttä. Virheistä kysyttiin tuliko välineen käytössä harvoin virhetilanteita. Opiskelijoilla oli mahdollisuus olla väitteen kanssa joko samaa tai eri mieltä. Väitteen kanssa samaa mieltä olijat siis pitivät esimerkiksi käytettävyyttä hyvänä ja eri mieltä olijat huonona.

Kuviossa 12 välineen käytettävyyteen liittyvien kysymysten vastauksille on katsottu keskiarvo prosenteiksi muutettuna ja kuvio 12 kuvaa siis välineiden käytettävyyttä kokonaisuutena. Eniten välineen käytettävyyttä laski välineen käytössä ilmenneet virhetilanteet.

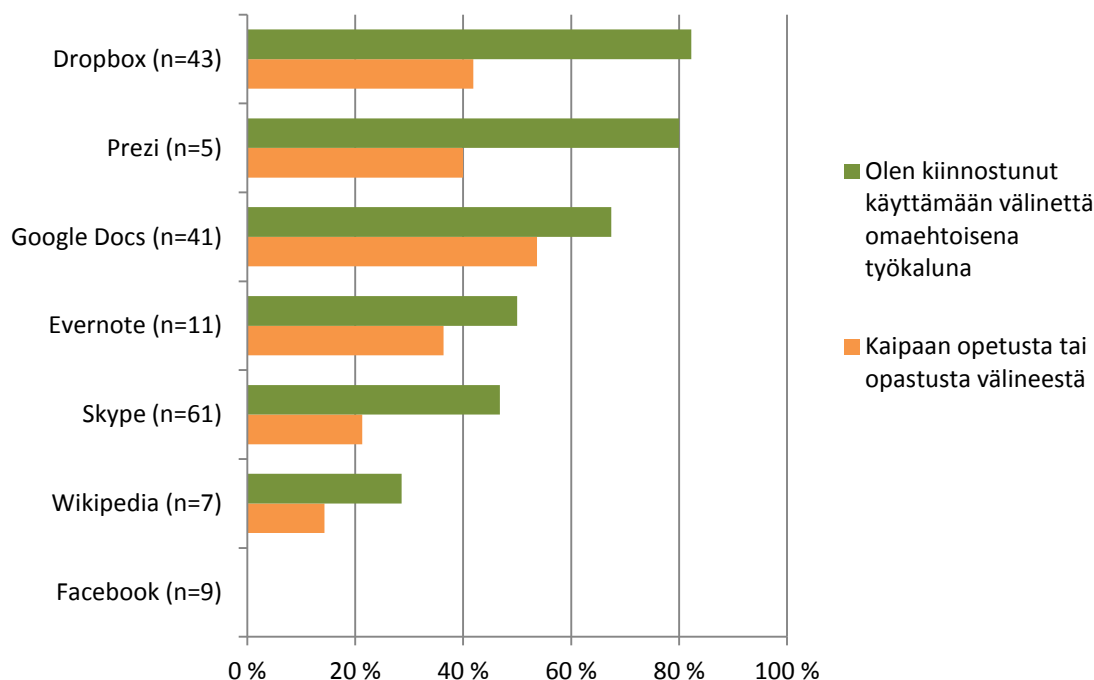
Kuvio 12: Välineiden käytettävyys

Kuviosta 12 puuttuu Prezi, jota ei käytetty ollenkaan, sekä Evernote, jolla oli vain yksi käyttäjä.

7.5 Välineistä kiinnostuneet ja opastuksen tarve

Kyselyssä haluttiin selvittää haluavatko opiskelijat, jotka eivät vielä käytä jotain tiettyä välinettä, opastusta välineen käyttöön ja ovatko he ylipäättään kiinnostuneita välineestä. Tämä kysymys kysyttiin opiskelijoilta, jotka tiesivät välineen, mutta eivät jostain syystä käyttäneet välinettä, sekä opiskelijoilta, jotka eivät tieneet välinettä lainkaan.

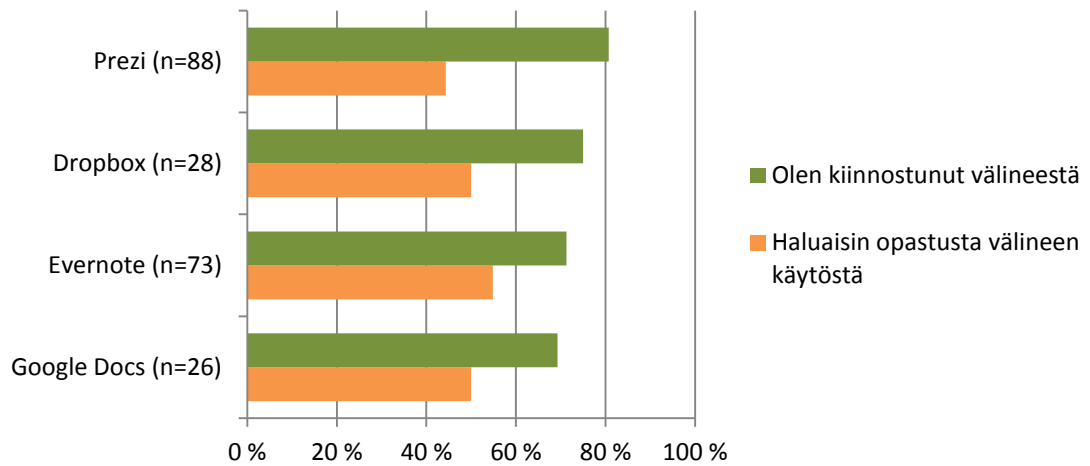
Kuviossa 13 esitetään kuinka monta prosenttia opiskelijoista, jotka jo tiesivät välineen, oli kiinnostunut käyttämään välinettä omaehtoisena työkaluna sekä kuinka monta heistä kaipasi opetusta tai opastusta työkalusta.

Kuvio 13: Tietää välineen. Kiinnostuneisuus ja opastuksen tarve.

Kuviossa 13 ei ole palkkia Facebookin kohdalla, koska kukaan opiskelijoista, joka ei käyttänyt Facebookia, ei myöskään ollut kiinnostunut käyttämään välinettä omaehtoisena työkaluna tai kaivannut opetusta tai opastusta välineestä.

Kuviossa 14 kuvataan kuinka monta prosenttia opiskelijoista, jotka eivät tienneet välinettä ollenkaan, olivat kiinnostuneita välineestä sekä kuinka moni heistä haluaisi opastusta välineen käytöstä. Näille opiskelijoille annettiin lyhyt kuvaus välineestä, sen käyttötarkoituksesta ja esimerkki kuinka sitä voisi käyttää omaehtoisessa opiskelussa, jotta opiskelijoilla olisi ollut edes jonkinlainen käsitys välineestä.

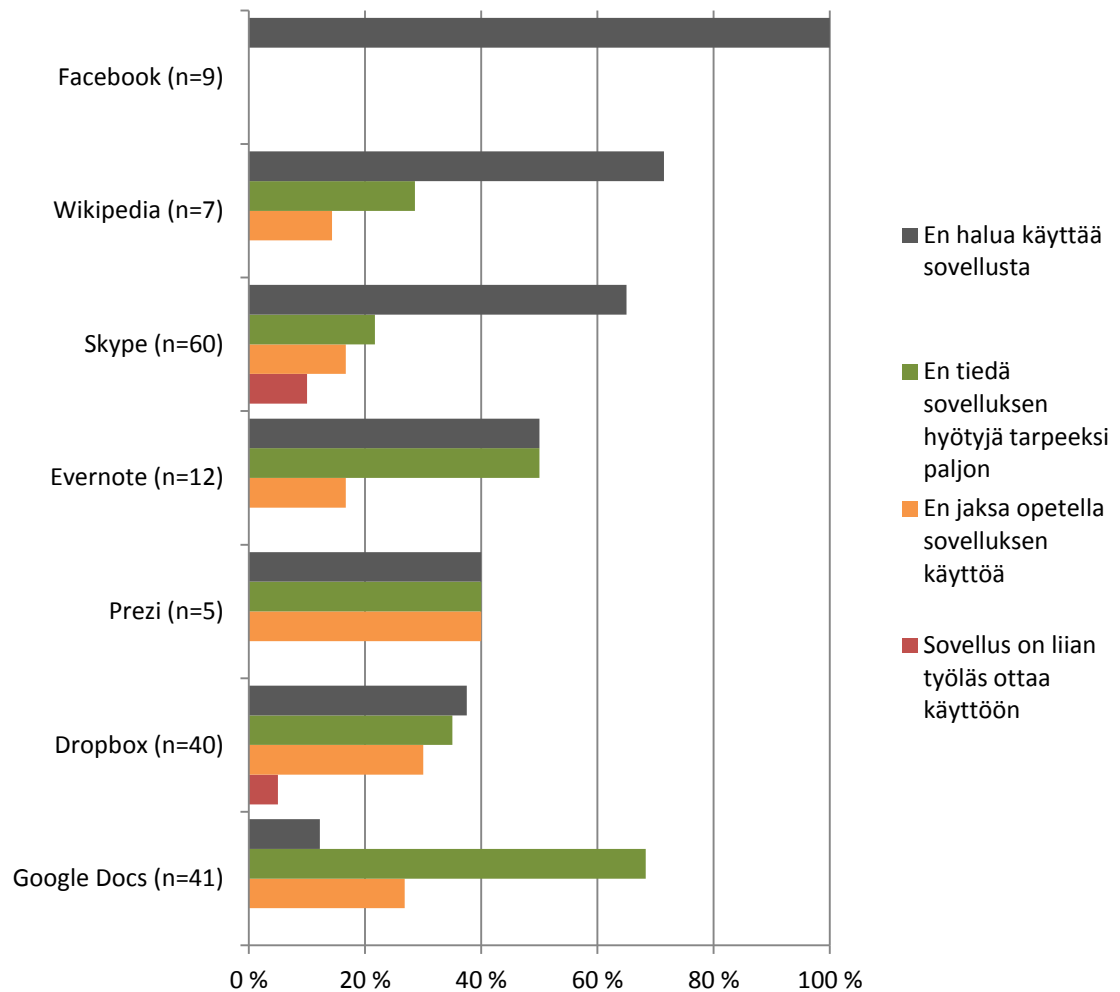

Kuvio 14: Ei tiedä välinettä. Kiinnostuneisuus ja opastuksen tarve.

Kuviosta 14 puuttuu Facebook, Skype ja Wikipedia, jonka kaikki opiskelijat tiesivät.

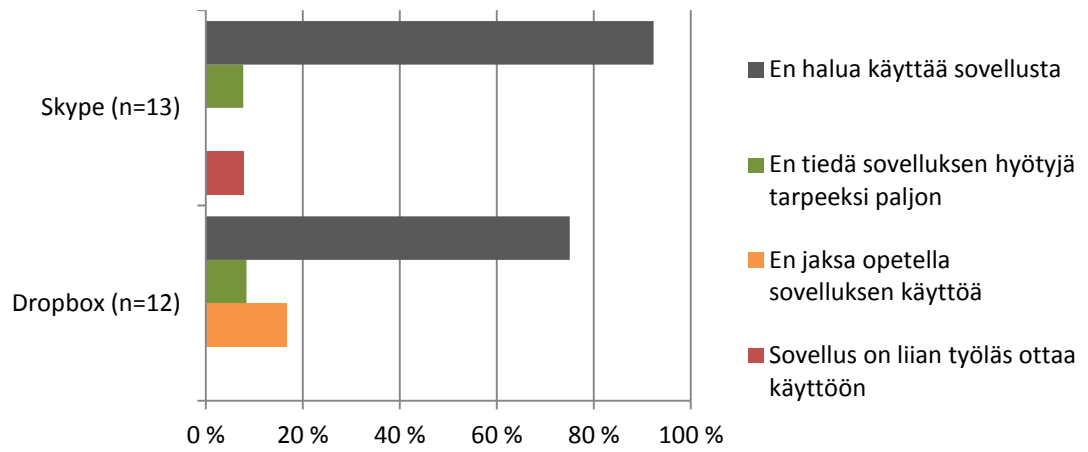
7.6 Syy käyttämättä jättämiselle

Kyselyssä haluttiin saada selville minkä vuoksi opiskelijat, jotka tiesivät jonkin välineen, mutta eivät siitä huolimatta käyttäneet sitä, eivät olleet ottaneet välinettä käyttöön. Koska syitä pystyi olemaan useita, kysymys oli monivalintakysymys ja vastaajat pystyivät siis valitsemaan useamman kuin yhden vaihtoehdon. Syyt ovat kuvattu kuviossa 15.

Kuvio 15: Syy miksi välinettä ei ole otettu käyttöön

Koulutusohjelmia vertailtaessa oli yksi merkittävä ero: tietojenkäsittelyn opiskelijoille, jotka tiesivät Skypea ja Dropboxin, mutta eivät käyttäneet niitä, suurin syy näiden välineiden käyttämättä jättämiselle oli haluttomuus käyttää sovellusta (Kuvio 16).

Kuvio 16: Tietojenkäsittelyn opiskelijoiden syy, miksi Skypeä ja Dropboxia ei ole otettu käyttöön

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Kyselyn tuloksena selvisi, että suurinta osaa valituista sosiaalisen median välineistä käytettiin jo laajasti liiketalouden yksikössä, opiskelijat suhtautuivat myönteisesti välineiden omaehtoiseen käyttöön ja välineet olivat opiskelijoiden subjektiivisesta näkökulmasta käytettäviä.

8.1 Dropbox

Positiivisesti yllättävää oli myös se, että Dropboxia käytettiin jo laajasti liiketalouden yksikössä ja vain alle kolmannes ei tiennyt välinettä ollenkaan. Koulutusohjelmien eroja tarkasteltaessa selvisi, että tietojenkäsittelyn opiskelijat käyttivät Dropboxia jonkin verran enemmän kuin muiden koulutusohjelmien opiskelijat. Suurin osa tietojenkäsittelyn opiskelijoista oli kuitenkin kuullut välineestä muualta kuin koulusta.

Ilmiö voisi johtua esimerkiksi siitä, että tietojenkäsittelyn opiskelijat tietäisivät enemmän sosiaalisen median välineistä, koska tätä voidaan pitää osana heidän erityisosaamistaan. Tälle väitteelle ei kuitenkaan ollut perustaa kyselyn tuloksissa, joten varsinaista syytä ilmiölle ei löytynyt.

Huomion arvoista sen sijaan oli, että tietojenkäsittelyn opiskelijoista lähes kaikki tiesivät välineen, mutta vain puolet käyttivät sitä. Syyksi tietojenkäsittelyn opiskelijat ilmoittivat haluttomuuden käyttää Dropboxia. Vain harva opiskelijoista, jotka tiesivät välineen, mutta eivät käyttäneet sitä, koki, ettei tietäisi tarpeeksi välineen hyötyjä, ei jaksaisi opetella välinettä tai että väline olisi liian työläs ottaa käyttöön. Lisäksi vain puolet tietojenkäsittelyn opiskelijoista, jotka käyttivät välinettä, suositteli Dropboxia opetuksen tueksi.

Johtopäätöksenä voikin vetää, että Dropbox ei sovellu ainakaan tietojenkäsittelyn koulutusohjelmassa pakolliseksi välineeksi, koska kaikki opiskelijat eivät yksinkertaisesti halua käyttää Dropboxia.

Oli kuitenkin positiivisesti yllättävää, että lähes 80% kaikista opiskelijoista tiesi Dropboxin. Oli myös myönteistä huomata, että liiketalouden opiskelijoista kolmannes käytti välinettä ja toinen kolmannes tiesi välineen, joten vain kolmannes ei tiennyt välinettä ollenkaan. Lähes kaikki Dropboxia käyttävät pitivät sitä myös koulutehtävissä hyödyllisenä, kokivat sen soveltuvan hyvin omaehtoiseksi välineeksi ja pitivät sitä käytettävänä.

Johtopäätöksenä voidaankin todeta, että Dropbox soveltuu hyvin omaehtoiseksi välineeksi ja suurin osa opiskelijoista, jotka haluavat käyttää Dropboxia, jo käyttävät sitä.

Noin puolet opiskelijoista, jotka eivät tieneet Dropboxia vielä ollenkaan, olivat siitä kiinnostuneita ja halusivat opastusta sen käytöstä. Lisäksi lähes puolet opiskelijoista, jotka tiesivät välineen mutta eivät käyttäneet sitä, kaipasivat opastusta Dropboxista. Suurin osa heistä oli myös kiinnostunut käyttämään välinettä omaehtoisena työkaluna. Tämä tarkoittaa, että yli kolmannes kaikista opiskelijoista haluaisi siis opastusta Dropboxin käyttöön.

Suosittelen, että Dropboxin käyttöä omaehtoisena työkaluna tuetaan ja tarpeen vaatiessa välineen käyttöä opastetaan. Dropbox on jo tunnettu väline opiskelijoiden keskuudessa, joten sitä on mahdollista hyödyntää jossain määrin myös opetuksen tukena. Dropboxia ei kuitenkaan kannata ottaa käyttöön pakollisena työvälineenä, joten välineen käytölle tulee antaa myös vaihtoehtoja.

Esimerkiksi kurssimateriaalia voisi jakaa koulun sisäisen verkon lisäksi yhteisessä Dropbox-kansiossa, jolloin opiskelijoilla ja opettajalla olisi pääsy materiaaliin myös kotona. Tämän voisi toteuttaa esimerkiksi siten, että opettaja määrittäisi kurssimateriaalikansionsa koulun sisäisestä verkosta Dropboxin synkronointikansioiksi, jolloin opettajalle ei koituisi tästä lisätyötä, ja kaikilla opiskelijoilla olisi pääsy samaan materiaaliin huolimatta siitä, käyttäisikö opiskelija Dropboxia vai ei.

8.2 Google Docs

Positiivisesti yllättävää oli se, että Google Docsia käytettiin jo laajasti liiketalouden yksikössä ja vain noin viidennes ei tiennyt välinettä ollenkaan. Tarkastellessa koulutusohjelmien eroja selvisi kuitenkin, että tietojenkäsittelyn opiskelijat käyttivät huomattavasti enemmän kyseistä välinettä kuin muiden koulutusohjelmien opiskelijat.

Eroavaisuus oli suurin Google Docsissa, jota käyttivät lähes kaikki tietojenkäsittelyn opiskelijat ja kaikki vähintään tiesivät välineen. Muiden koulutusohjelmien kohdalla yli puolet tiesivät välineen, mutta harva käytti sitä. Tämä voi johtua siitä, että Google Docsia käytetään joillain tietojenkäsittelyn koulutusohjelman pakollisilla kursseilla käytännössä pakollisena työvälineenä, ja työkalun käyttöä myös opastetaan kyseisillä kursseilla. Välinettä ei siis vain opeteta lyhyesti ja unohdeta, vaan se otetaan käyttöön koko kurssin ajalle.

Google Docsia käyttäneet pitivät työkalua koulutehtävissä hyödyllisenä, kokivat sen soveltuvan omaehtoiseksi välineeksi ja useimmat myös suosittelivat työkalua opetuksen tueksi. Suurin osa piti Google Docsia myös käytettävänä.

Koska liiketalouden puolella vain viidennes käytti sovellusta ja jopa kolmannes ei tiennyt sovellusta ollenkaan, ei sitä todennäköisesti käytetty pakollisena työkaluna. Suurin syy siihen, että Google Docsia ei ollut otettu käyttöön, oli se, etteivät opiskelijat tienneet tarpeeksi Google Docsin hyötyjä.

Voitaneenkin olettaa, että Google Docsin hyödyt havaittaisiin ja sitä käytettäisiin laajemmin myös muissa koulutusohjelmissa, jos sen käyttöä opastettaisiin enemmän. Tietojenkäsittelyn koulutusohjelmassa Google Docs on sopinut hyvin myös opetuksen tueksi ja onkin johdonmukaista, että väline otetaan käyttöön useilla kursseilla tukemaan opiskelua, eikä vain opeteta välinettä erikseen ilman, että se tarjoaa konkreettista hyötyä.

Pohjautuen teoriapohjaan ja tapaustutkimuksiin, Google Docs soveltuu parhaiten ryhmätöiden tekemiseen. Kuten kyselyn tuloksenakin selvisi, on Google Docs helppo oppia eikä se vaadi pitkää perehdyttämistä.

Suosittelen, että Google Docsin käyttöä ei ainoastaan opasteta muissakin koulutusohjelmissa, vaan sitä käytetään oppimisen tukena laajemmin kursseilla, joilla tehdään ryhmätöitä.

8.3 Prezi ja Evernote

Yllättävää oli, että Preziä ei käyttänyt kukaan opiskelijoista ja Evernotea käytti vain yksi vastaajista. Lisäksi harva edes tiesi kumpaakaan välineistä. Näiden välineiden potentiaali on siis jäänyt kokonaan hyödyntämättä, koska suurin osa ei ole edes kokeillut kyseisiä välineitä. Suurin osa opiskelijoista oli kuitenkin kiinnostunut käyttämään ainakin Preziä omaehtoisena työkaluna, ja myös Evernotesta oltiin kiinnostuneita. Joka toinen kaipasi kuitenkin opastusta välineestä.

Kuten teoriapohjassa kerrottiin, Preziä käytti opinnäytetyön kirjoitushetkellä 75% Fortune 100 yrityksistä, jotka ovat siis 100 menestyneintä yritystä Yhdysvalloissa. Vaikka Prezi onkin vielä suhteellisen tuntematon väline, on se siis kuitenkin todettu erinomaiseksi yritysmaailmassa. Myös omat kokemukseni välineestä puhuvat Prezin puolesta, ja kaikki opiskelijat ja opettajat, joille olen välinettä esitellyt ovat siitä erittäin kiinnostuneita.

Suosittelen tapaustutkimuksiin, kyselyn tuloksiin ja omiin kokemuksiini pohjautuen, että Prezin käyttöä opastetaan opiskelijoille, ja sen käyttöä omaehtoisena työkalua tuetaan. Samalla on hyvä opastaa Evernoten käyttöä.

8.4 Facebook

Facebookia käytti lähes kaikki vastaajat, mikä tukee olettamusta, että Facebook on laajasti opiskelijoiden käytössä. Yllättävää ei myöskään ole, että suurin osa vastaajista oli kuullut välineestä muualta, ja käytti sitä vapaa-aikaan liittyen.

Huomionarvoisena voidaan pitää, että noin kaksi kolmesta kaikista opiskelijoista käytti Facebookia myös kouluun liittyen. Facebookia käyttävistä opiskelijoista kaksi kolmesta piti sitä myös hyödyllisenä koulutehtävissä, ja koki sen soveltuvan hyvin omaehtoiseksi välineeksi. Suurin osa opiskelijoista käytti Facebookia päivittäin, ja piti sen käytettävyyttä hyvänä, mikä nostaa Facebookin potentiaalia myös kouluun liittyvänä työkaluna, mikäli sille on sopiva käyttötarkoitus.

Pohjautuen tapaustutkimuksiin ja omaan kokemukseen, Facebook soveltuu hyvin ryhmäytymisvälineeksi ja ryhmätöihin kommunikointivälineenä. Koska opiskelijat jo käyttivät Facebookia päivittäin ja suhtautuivat sen käyttämiseen kouluun liittyen positiivisesti, on Facebookista varmasti myös hyötyä esimerkiksi ryhmätöiden tehtävien, aikataulujen ja materiaalin jakamisessa.

Toisaalta kolmannes opiskelijoista ei suosittelut Facebookia opetuksen tueksi ja pieni vähemmistö, joka ei käyttänyt Facebookia, ilmoitti ettei myöskään halua käyttää välinettä. Facebook ei siis sovellu missään nimessä pakolliseksi välineeksi, koska kaikki eivät yksinkertaisesti halua käyttää Facebookia.

Suosittelenkin, että Facebookin käyttöä tuetaan omaehtoisena työkaluna, mutta sille tarjotaan myös vaihtoehtoja. Lisäksi ehdotan, että Facebookin ollessa tällä hetkellä ehkä paras kommunikointikanava opiskelijoille, hyödynnettäisiin Facebookia myös tehokkaasti.

Facebookia voitaisiin käyttää esimerkiksi liiketalouden yksikön sisäisessä viestinnässä intran ja sähköpostin lisäksi, jolloin viestintä olisi tehokkaampaa. Oman kokemukseni perusteella opiskelijat harvoin tarkistavat intrasta tai

sähköpostista tuntien peruuntumisia, vaan sen sijaan kuulevat niistä koulukavereilta esimerkiksi nimenomaan Facebookin kautta. Ongelmaksi muodostuu kuppikunnat, joten tieto ei välttämättä saavuta kaikkia. Lisäksi isommissa Facebook-ryhmissä tietoa täytyy pystyä suodattamaan tehokkaasti, jotta viestinnästä olisi mitään hyötyä.

Toimivin ratkaisu voisikin olla jokaiselle suuntautumisvaihtoehdolle luotava oma Facebook-ryhmä, jossa opiskelijat voisivat jakaa tietoa omaehtoisesti kouluun liittyen. Opettajien ei tarvitsisi aktiivisesti toimia ryhmissä tai välttämättä ottaa osaa ryhmien toimintaan ollenkaan, jos jokaisella suuntautumisvaihtoehdolla olisi muutama opiskelija luottamushenkilönä, jotka välittäisivät tärkeimmät kursseihin liittyvät viestit Facebook-ryhmään. Facebook-ryhmä voisi myös toimia ryhmäytymisvälineenä opiskelujen alussa, jolloin opiskelijat voisivat jakaa ryhmässä myös vapaa-aikaan liittyviä viestejä. Huomioon tulee kuitenkin ottaa myös pieni vähemmistö, joka ei käytä Facebookia. Facebook ei siis missään nimessä voi olla ainoa kommunikointikanava. Tämä ratkaisu olisi kuitenkin askel eteenpäin verrattuna tämänhetkisiin kuppikuntiin, joita yleisesti on opiskelijoiden keskuudessa.

8.5 Skype

Skypen mahdollisuudet omaehtoiseksi välineeksi saattoi yllättää useat opiskelijat. Skypen tiesivät kaikki opiskelijat, ja heistä puolet käytti välinettä. Lähes kaikki opiskelijoista käytti Skypeä kuitenkin muuhun kuin kouluun tai töihin liittyen, mikä ei ole yllättävää, koska Skype voidaan mieltää helposti perheen sekä kavereiden välillä tapahtuvaan yhteydenpitoon. Teoriapohjaan ja tapaustutkimuksiin tukeutuen Skypeä käytetään kuitenkin laajasti myös työelämässä. Tapaustutkimuksissa on myös havainnollisesttu mahdollisuudet kouluun liittyen.

Opiskelijat pitivät Skypeä käytettävänä ja suuri osa heistä olisi valmis käyttämään välinettä omaehtoisena työkaluna. Sen sijaan vain kolmannes

suositteli välinettä opetuksen tueksi. Lisäksi vain noin kymmenes kaikista opiskelijoista kaipasi opastusta välineen käyttöön.

Skypen mahdollisuudet omaehtoisena työkaluna ovat rajatut. Käytännössä Skype soveltuu parhaiten videoneuvotteluihin esimerkiksi opinnäytetyön seminaareissa, opinnäytetyöohjaajan ja opiskelijan välisissä palavereissa, työelämälähtöisten projektien kokouksissa tai muussa vastaavissa neuvotteluissa.

Suosittelen, että Skypen käyttöä edellämainitun kaltaisissa tilanteissa tuetaan, erityisesti jos opiskelijalla, opettajalla tai toimeksiantajalla ei ole mahdollisuutta ottaa osaa koululla tapahtuvaan palaveriin aikataulullisesta tai taloudellisesta tilanteesta, tai sijainnista johtuen. Skypeä käytettäessä tulee tilanteeseen varautua kuitenkin huolellisesti, ja esimerkiksi opinnäytetyön seminaaria pidettäessä opiskelijan on edelleen itse tarjottava seminaarissa käytettävä materiaali esimerkiksi Prezi-esitystyökalulla, jotta vastuuta ei tarkoituksenomaisesti siirretä pois opiskelijalta.

8.6 Wikipedia

Wikipediaa käytti lähes kaikki vastaajista, mikä tukee olettamusta, että Wikipedia on laajasti opiskelijoiden käytössä. Yllättävää ei myöskään ole, että suurin osa opiskelijoista käytti Wikipediaa kouluun liittyen ja piti sitä koulutehtävissä hyödyllisenä sekä soveltuvana omaehtoiseksi välineeksi. Lisäksi Wikipedian käytettävyyttä pidettiin hyvänä ja suurin osa opiskelijoista käytti Wikipediaa viikottain.

Wikipediaa osataan siis jo hyödyntää opiskelijoiden keskuudessa eivätkä he kaipaa opastusta välineen käyttöön. Toisaalta kyselyssä ei selvinnyt, millä tavalla Wikipediaa hyödynnetään, kuinka kriittisesti sen tarjoamaan apuun suhtaudutaan ja osataanko Wikipediaa hyödyntää oikein.

Koulussa painotetaan yleisesti, että Wikipediaa ei tulisi käyttää ensisijaisena lähteenä, vaikka se tarjoaakin ytimekkään selityksen lähes kaikkeen ja sen kautta on mahdollista löytää hyviä, alkuperäisiä lähteitä.

Suosittelen, että Wikipedian käyttö koulutehtäviin liittyen ohjeistetaan tarkasti, koska Wikipedia on joka tapauksessa vakiinnuttanut asemansa opiskelijoiden tiedonlähteenä. Wikipedian käyttäminen lähdeyökaluna voi olla hyvinkin antoisaa, jos sitä osataan käyttää oikein. Vastaavasti väärin käytettynä Wikipediasta voi olla huomattavaa haittaa, joten onkin erityisen tärkeää vetää selvä raja, kuinka Wikipediaa saa käyttää koulutehtävissä.

Esimerkiksi jos Wikipedian käyttöä ei ole selvästi rajattu, voi opiskelija yrittää syyttää opettajaa epäselvästä ohjeistuksesta tilanteessa, jossa opiskelija on käyttänyt Wikipediaa ensisijaisena lähteenä. Jos Wikipedian käyttö on puolestaan kokonaan kielletty, voi opiskelijalla olla vaikeuksia löytää ollenkaan lähteitä. Jos Wikipedian käyttö puolestaan on selvästi rajattu, on opiskelijalla mahdollisuus löytää hyviä, alkuperäisiä lähteitä, joita muuten olisi vaikea löytää.

Lisäksi suosittelen, että opiskelijoita ohjeistetaan kokeilemaan myös Google Scholaria lähteiden etsimisessä. Google Scholar suodattaa hakutulokset vain tieteellisiin artikkeleihin, jotka ovat nimenomaan niitä lähteitä, joita opiskelijat etsivät Wikipedian kautta.

9 POHDINTA

Työn tavoitteena oli löytää hyviä sosiaalisen median välineitä omaehtoisiksi työkaluiksi liiketalouden yksikköön. Alunperin työn oli tarkoitus keskittyä lähinnä välineiden etsimiseen ja testaamiseen, eikä kyselyä ollut tarkoitus suorittaa. Työn edetessä, tai paremminkin seisoessa paikallaan, tuli kuitenkin selväksi, että sosiaalisen median välineitä kyllä löytyy paljon, mutta useat niistä eivät ole käyttökelpoisia omaehtoisiksi työkaluiksi liiketalouden yksikössä joko siksi, että ne eivät ole hyödyllisiä, tai siksi, että ne eivät ole käytettävyydeltään hyviä.

Tämän vuoksi päätimme yhdessä toimeksiantajan ja opinnäytetyön ohjaajan kanssa keskittyä muutamaa hyvään sosiaalisen median välineeseen, jotka olin jo todennut opinnäytetyön alkuprosessin aikana käyttökelpoisiksi, eikä niinkään tehdä listaa myös välineistä, jotka eivät ole käyttökelpoisia. Keskittyessäni vain muutamaa hyväksi havaittuihin sosiaalisen median välineisiin pystyin saamaan opinnäytetyöstä enemmän irti toimeksiantajalle kirjoittamalla välineistä tapaustutkimuksia ja tekemällä niistä määrällisen kyselyn liiketalouden yksikön opiskelijoille.

Opinnäytetyön tuloksena toimeksiantaja sai laajan käsityksen valittujen omaehtoisten välineiden käytöstä liiketalouden yksikössä. Toimeksiantaja sai myös suosituksia välineiden käytön kehittämiseen johtopäätöksissä tapaustutkimusten tukemana.

Projektin alkuasetelmat eivät olleet parhaat mahdolliset, koska olin aikataulutannut opinnäytetyön päällekkäin Saksassa suoritettavien kaksoistutkinto-opintojen kanssa lukuvuodeksi 2011-2012. Kiireisen vaihtovuoden vuoksi aloitin opinnäytetyön tekemisen käytännössä vasta palatessani Suomeen. Sain kuitenkin paljon käytännön esimerkkejä siitä, kuinka saksalaiset opiskelijat ja vaihtokouluna toiminut Neu-Ulmin ammattikorkeakoulu hyödynsivät sosiaalisen median välineitä.

Projekti onnistui mielestäni hyvin ottaen huomioon alkuasetelmat, työn nopean aikataulun ohjausseminaarista esitysseminaariin ja sen, kuinka vaikeaa työ oli alunperin määrittellä. Mielestäni työn tekeminen olikin sitä helpompaa, mitä pidemmälle projekti eteni. Kaikista vaikeinta oli kirjoittamisen aloitus ja työn tarkka määrittely. Työn sai konkreettisesti alulle vasta, kun sisällysluettelo oli hahmoteltu pitkälle alaotsikoihin, vaikka kaikki työhön tarvittava tieto ja tausta oli jo hallinnassa pään sisällä. Väitänkin, että työssä helpointa oli kyselyn läpivienti, tuloksien tarkastelu ja johtopäätökset, vaikka ne olivatkin työn varsinaista empiriaa.

Kyselyn läpivienti onnistui mielestäni myös hyvin. Tein kyselyn Webropol-kyselytyökalulla, jota oli helppo käyttää, ja joka oli erittäin hyödyllinen väline opinnäytetyössäni. Väitänkin, että ilman Webropolia kyselyyn käytetty työmäärä olisi ollut moninkertainen. Jälkikäteen pohdittuna joitain kysymyksiä olisi tosin voinut kirjoittaa johdonmukaisemmin. Jos opiskelija tiesi välineen, oli sanamuoto opastuksen tarpeesta ja kiinnostuneisuudesta kysyttäessä eri, kuin jos opiskelija ei tiennyt välinettä. Lisäksi, vaikka olikin johdonmukaista, että jokaisesta välineestä kysyttiin samat kysymykset, olisivat välineistä kysyttävät asiat voineet vaihdella ennakkoolettamuksista riippuen. Esimerkiksi Wikipediasta kysyttävien kysymysten vastaukset olivat ennalta-arvattavissa. Toisaalta nämä oli hyvä todeta konkreettisesti kyselyllä, koska joistain välineistä tuli yllättäviäkin vastauksia, jotka eivät olleet ennalta-arvattavissa. En esimerkiksi uskonut, että Dropboxia käytetään näinkin paljon liiketalouden yksikössä, vaikka vastaavasti uskoin, että Preziä olisi käyttänyt edes joku. Kysely toimi siis siinä mielessä hyvin, että se joko tuki ennakkoon asetettuja väitteitä tai kumosi ne. Valitsin kyselyyn ehkä kuitenkin liikaa kysymyksiä, joista ei voinut vetää minkäänlaisia suuria johtopäätöksiä useamman välineen kohdalla. Vastauksia on tottakai mielenkiintoista tarkastella ja uskonkin, että toimeksiantaja hyötyy myös niistä kyselyn tuloksista, joista suurempia johtopäätöksiä ei vedetty. Johtopäätösten kannalta kaikilla kyselyn tuloksilla ei kuitenkaan ollut suurta merkitystä.

Yhteistyö toimeksiantajan edustajan ja opinnäytetyön ohjaajan kanssa sujui erinomaisesti, ja haluankin kiittää heitä siitä, että opinnäytetyö yleensäkin

valmistui. Ilman opinnäytetyön ohjaajan ja toimeksiantajan edustajan kanssa pitämiämme palavereita en olisi saanut opinnäytetyöhön sitä *flowta* ja motivaatiota, joita tarvitsin opinnäytetyön saamiseen nykyiseen muotoonsa. Koenkin jokaisen palaverin toimineen ikään kuin *sprinttinä*, joka on tuttu ketterästä ohjelmistokehityksestä ja projektinhallinnasta.

Koska opinnäytetyön aihe käsittelee jatkuvasti kehittyviä sosiaalisen median välineitä, on aiheen ajankohtaisuutta syytä tarkistaa aika ajoin. Opinnäytetyöhön valitut välineet voivat vanhentua lyhyelläkin aikavälillä, vaikka ne opinnäytetyön kirjoitushetkellä vaikuttavatkin vakiinnuttaneen paikkansa (kärjistettynä esimerkkinä, Facebook-kupla voi puhjeta tai Google voi ostaa Dropboxin MyDriven tieltä).

LÄHTEET

"About Prezi", Prezi, <http://prezi.com/about/>, Hakupäivä 6.11.2012

"About Skype", Skype, 2012, <http://about.skype.com>, Hakupäivä 9.11.2012

"About us", Evernote, <https://evernote.com/corp/>, Hakupäivä 6.11.2012

Bury, E., "15M users strong, Prezi debuts redesign to tackle presentation learning curve", Betakit.com, 30.10.2012, <http://betakit.com/2012/10/30/15m-users-strong-prezi-debuts-redesign-to-tackle-presentation-learning-curve>, Hakupäivä 18.11.2012

Hay, D., "Web 3.0 demystified: An explanation in pictures", Socialmedia.biz, <http://socialmedia.biz/2010/10/21/web-3-0-demystified-an-explanation-in-pictures/>, Hakupäivä 20.11.2012

Head, A. & Eisenberg, M., "How today's college students use Wikipedia for course-related research", First Monday, 1.3.2010, <http://www.uic.edu/htbin/cgiwrap/bin/ojs/index.php/fm/article/view/2830/2476>, Hakupäivä 12.10.2012

"Evernote", Crunchbase.com, 2012, <http://www.crunchbase.com/product/evernote>, Hakupäivä 18.11.2012

"For Educators", Google, 2012, http://www.google.fi/educators/p_docs.html, Hakupäivä 18.11.2012

Kalliala, E. & Toikkanen, T. 2009. Helsinki: Oy Finn Lectura Ab.

Kaplan, A. & Haenlein, M. 2010. Users of the world, unite! The challenges and opportunities of Social Media. Business Horizion, 53. 59-68.

Kelly, B., "Evernote and Dropbox: Why I Use (and Love) Both", Nerdgap.com, 2011, <http://nerdgap.com/evernote-and-dropbox-why-i-use-and-love-both/>, Hakupäivä 9.11.2012

Knorr, E., Gruman, G., " What cloud computing really means", Infoworld.com, 2011, <http://www.infoworld.com/d/cloud-computing/what-cloud-computing-really-means-031>, Hakupäivä 9.11.2012

Knowles, J., "Prezi passes 10 million user mark and introduces handy PowerPoint import", TNW, 2.5.2012, <http://thenextweb.com/apps/2012/05/02/prezi-passes-10-million-user-mark-and-introduces-handly-powerpoint-import/>, Hakupäivä 18.11.2012

Lunden, I., "Evernote By The Numbers: 34M Users, 1.4M Paying, And The Relative Merits Of Different Platforms", Techcrunch.com, 19.6.2012, <http://techcrunch.com/2012/06/19/evernote-by-the-numbers-34m-users-1-4m-paying-and-how-different-platforms-pay/>, Hakupäivä 9.11.2012

Maggiani, R., "Cloud computing is changing how we communicate ", Solari, 21.8.2009, http://ieeexplore.ieee.org/xpl/login.jsp?tp=&arnumber=5208703&url=http%3A%2F%2Fieeexplore.ieee.org%2Fxpls%2Fabs_all.jsp%3Farnumber%3D5208703, Hakupäivä 9.11.2012

Maggiani, R., "Cloud Computing Is Changing How We Communicate", Solari, 2009, <http://www.solari.net/documents/presentations/Solari-Cloud-Computing-Is-Changing-Communication.pdf>, Hakupäivä 9.11.2012

Makkonen, P., "Laajakaista kuuluu kaikille", Ficora, 18.5.2010, <http://www.ficora.fi/attachments/suomiry/5poYJKILr/Laajakaistayleispalvelu.pdf>, Hakupäivä 9.11.2012

McCart, B., "Google Drive is live, completely replaces Google Docs. Don't call it a Dropbox killer.", TNW, 24.4.2012, <http://thenextweb.com/google/2012/04/24/google-drive-is-live-and-available-right-now-but-its-no-dropbox-killer/>, Hakupäivä 18.11.2012

Murph, D., "Skype CEO Tony Bates confirms 250m monthly users, talks Microsoft partnership and future plans", Engadget.com, 31.5.2012, <http://www.engadget.com/2012/05/31/skype-ceo-tony-bates-microsoft-kinect-future-voip-communication-d10>, Hakupäivä 9.11.2012

Nielsen, J., "Usability 101: Introduction to Usability", 25.8.2003, <http://www.useit.com/alertbox/20030825.html>, Hakupäivä 29.10.2012

Nielsen, J. 1993. Usability Engineering. Morgan Kaufmann. 25.

Nielsen, J., "Web 2.0 Can Be Dangerous", 17.12.2007, <http://www.useit.com/alertbox/web-2.html>, Hakupäivä 31.10.2012

"Number of active users at Facebook over the years", The Associated Press, 23.10.2012, <http://finance.yahoo.com/news/number-active-users-facebook-over-years-214600186--finance.html>, Hakupäivä 18.11.2012

Salmenkivi, S. & Nyman, N. 2007. Yhteisöllinen media ja muuttuva markkinointi 2.0. Helsinki: Talentum Media Oy.

Schramm, M., "Dropbox hits 100 million users, looking for great Dropbox stories", Tuaw, 14.11.2012, <http://www.tuaw.com/2012/11/14/dropbox-hits-100-million-users-looking-for-great-dropbox-storie/>, Hakupäivä 18.11.2012

"Skype statistics", Statisticbrain.com, 28.9.2012, <http://www.statisticbrain.com/skype-statistics>, Hakupäivä 9.11.2012

Smith, S., "How to Measure Customer Satisfaction: Satisfaction Measurement and Theory", 9.4.2007, <http://www.aboutsurveys.com/how-to-measure->

customer-satisfaction-satisfaction-measurement-and-theory/, Hakupäivä
30.10.2012

Spurbeck, J., "Google Drive Gives You Up to 16 TB of Space. Just How Much is That?", Yahoo News, 25.4.2012, <http://news.yahoo.com/google-drive-gives-16-tb-space-just-much-201000908.html>, Hakupäivä 12.10.2012

"What is Dropbox?", Dropbox, <https://www.dropbox.com/tour/1>, Hakupäivä
12.10.2012

Kuvat:

Hay, D., "Web 1.0: The Web of Documents", 2010, <http://socialmedia.biz/wp-content/uploads/2010/10/Web1Image.jpg>, Hakupäivä 20.11.2012

Hay, D., "Web 2.0: The Web of Content", 2010, <http://www.socialmedia.biz/wp-content/uploads/2010/10/Web2Image.jpg>, Hakupäivä 20.11.2012

Hay, D., "Web 3.0: The Web of Data", 2010, <http://www.socialmedia.biz/wp-content/uploads/2010/10/Web3Image.jpg>, Hakupäivä 20.11.2012

Johnston, S., "Cloud computing", 3.3.2009,
http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/b/b5/Cloud_computing.svg/848px-Cloud_computing.svg.png, Hakupäivä 9.11.2012

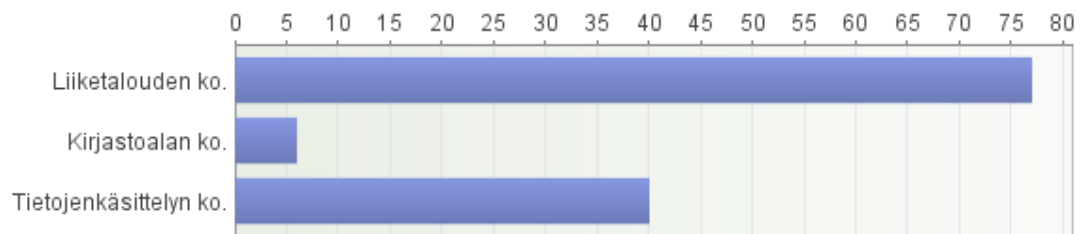
LIITTEET

Liite 1, Kyselyn vastaukset

Sosiaalisen median välineet omaehtoisina työkaluina Liiketalouden yksikössä

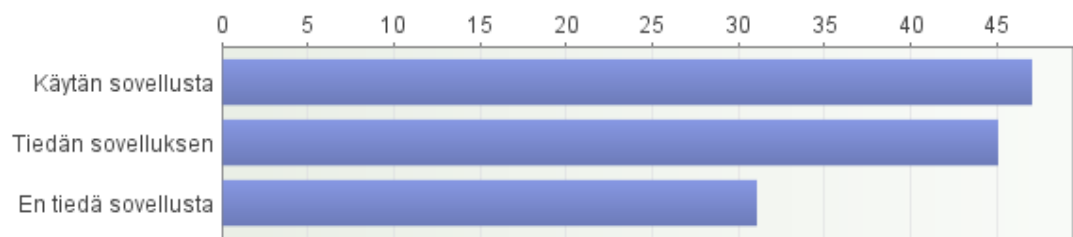
1. Koulutusohjelma

Vastaajien määrä: 123

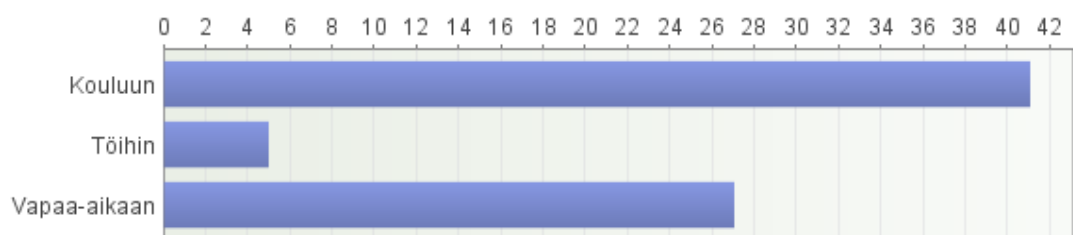
2. Dropbox

Vastaajien määrä: 123

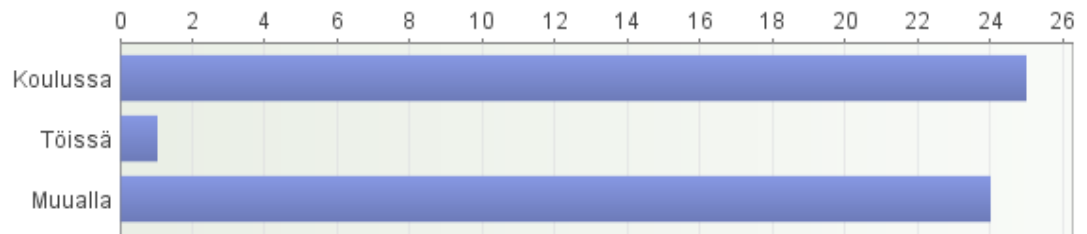
3. Käytän sovellusta liittyen

Vastaajien määrä: 47

4. Kuulin sovelluksesta

Vastaajien määrä: 47

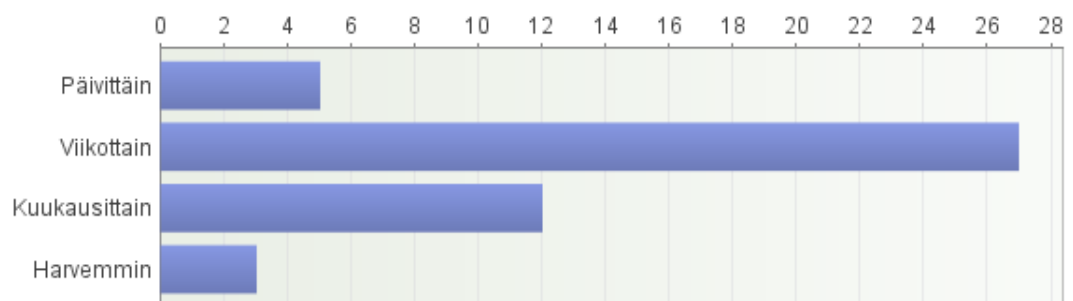
5. Vastaa väittämiin

Vastaajien määrä: 47

	Samaa mieltä	Eri mieltä	Yhteensä	Keskiarvo
Sovelluksen käyttökelpoisuus	0	0	0	
Sovellus on koulutehtävissä hyödyllinen	46	1	47	1,02
Sovellus sopii hyvin omaehtoiseksi välineeksi (esim. kotona / esitelmässä / ryhmätöissä / opinnäytetyössä)	46	1	47	1,02
Suosittelen sovellusta opetuksen tueksi (pakollisena ryhmätyövälineenä / tuntitehtävissä)	33	13	46	1,28
Sovelluksen käytettävyys	0	0	0	
Sovellus on helppo oppia	45	2	47	1,04
Sovelluksen toimintoja on nopea käyttää	45	2	47	1,04
Sovelluksen käyttäminen on helppoa ja nopeaa, vaikka sovelluksen käytöstä olisi ollut taukoa	42	5	47	1,11
Sovelluksen käytössä tulee harvoin virhetilanteita	38	9	47	1,19
Sovellusta on miellyttävä käyttää	45	2	47	1,04
Yhteensä	340	35	375	1,09

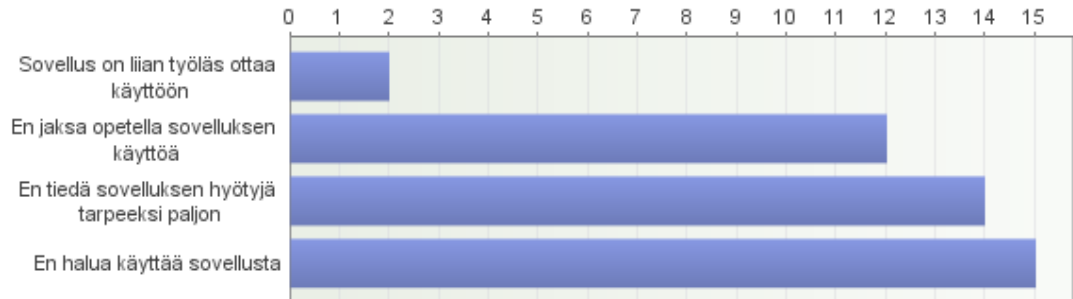
6. Kuinka usein käytät sovellusta

Vastaajien määrä: 47

7. En ole ottanut sovellusta käyttöön, koska

Vastaajien määrä: 40

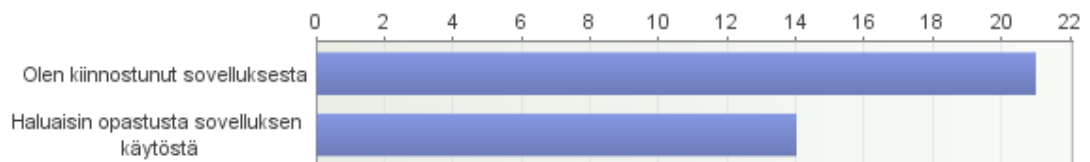
8. Vastaa väittämiin

Vastaajien määrä: 45

	Samaa mieltä	Eri mieltä	Yhteensä	Keskiarvo
Olen kiinnostunut käyttämään sovellusta omaehtoisena eli vapaaehtoisena työkaluna	37	8	45	1,18
Kaipaamme opetusta / opastusta työkalusta	18	25	43	1,58
Yhteensä	55	33	88	1,38

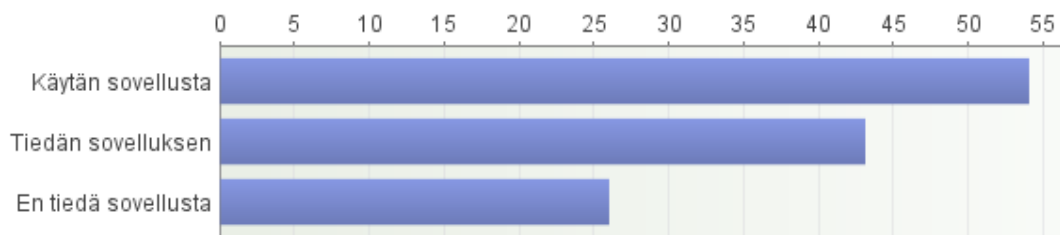
9. Vastaa väittämiin

Vastaajien määrä: 28

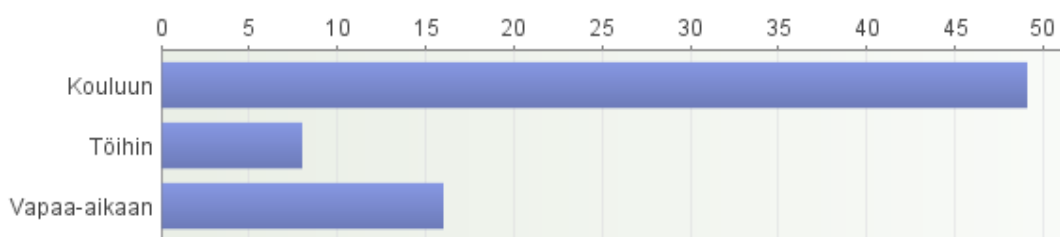
10. GoogleDocs

Vastaajien määrä: 123

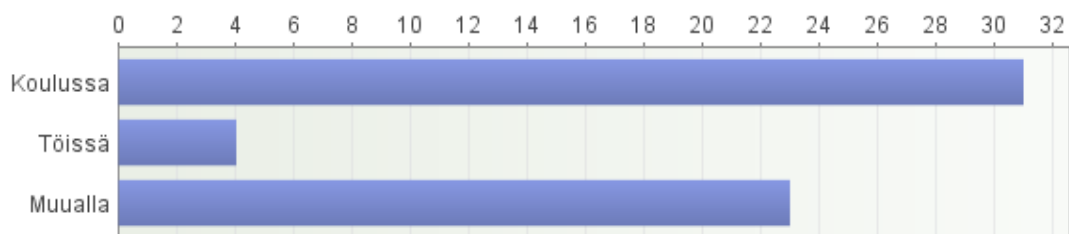
11. Käytän sovellusta liittyen

Vastaajien määrä: 54

12. Kuulin sovelluksesta

Vastaajien määrä: 54

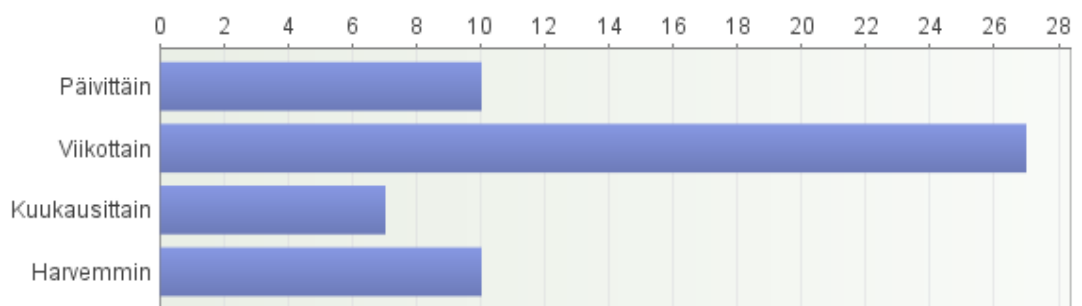
13. Vastaa väittämiin

Vastaajien määrä: 54

	Samaa mieltä	Eri mieltä	Yhteensä	Keskiarvo
Sovelluksen käyttökelpoisuus	0	0	0	
Sovellus on koulutehtävissä hyödyllinen	54	0	54	1
Sovellus sopii hyvin omaehtoiseksi välineeksi (esim. kotona / esitelmässä / ryhmätöissä / opinnäytetyössä)	54	0	54	1
Suosittelen sovellusta opetuksen tueksi (pakollisena ryhmätyövälineenä / tuntitehtävissä)	43	10	53	1,19
Sovelluksen käytettävyys	0	0	0	
Sovellus on helppo oppia	52	2	54	1,04
Sovelluksen toimintoja on nopea käyttää	49	4	53	1,08
Sovelluksen käyttäminen on helppoa ja nopeaa, vaikka sovelluksen käytöstä olisi ollut taukoa	47	6	53	1,11
Sovelluksen käytössä tulee harvoin virhetilanteita	37	16	53	1,3
Sovellusta on miellyttävä käyttää	42	11	53	1,21
Yhteensä	378	49	427	1,12

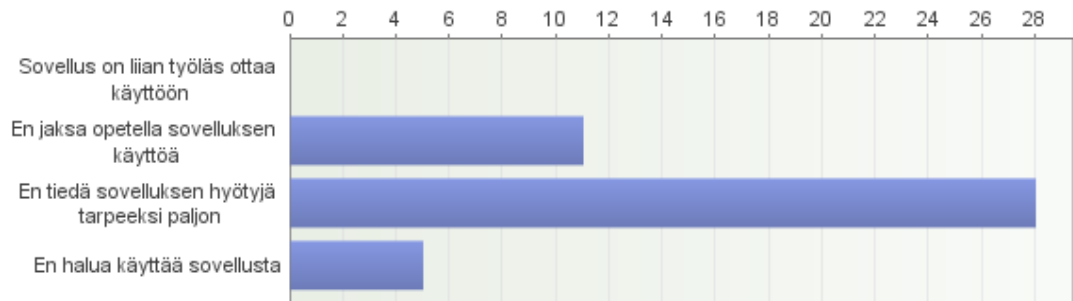
14. Kuinka usein käytät sovellusta

Vastaajien määrä: 54

15. En ole ottanut sovellusta käyttöön, koska

Vastaajien määrä: 41

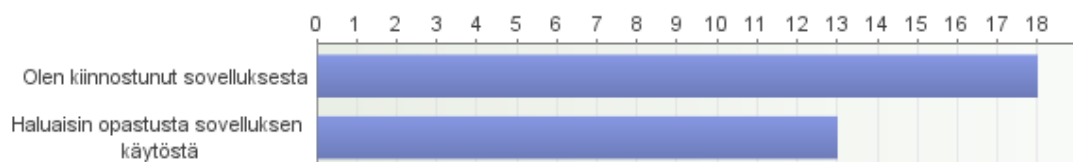
16. Vastaa väittämiin

Vastaajien määrä: 43

	Samaa mieltä	Eri mieltä	Yhteensä	Keskiarvo
Olen kiinnostunut käyttämään sovellusta omaehtoisena eli vapaaehtoisena työkaluna	29	14	43	1,33
Kaipaamme opetusta / opastusta työkalusta	22	19	41	1,46
Yhteensä	51	33	84	1,39

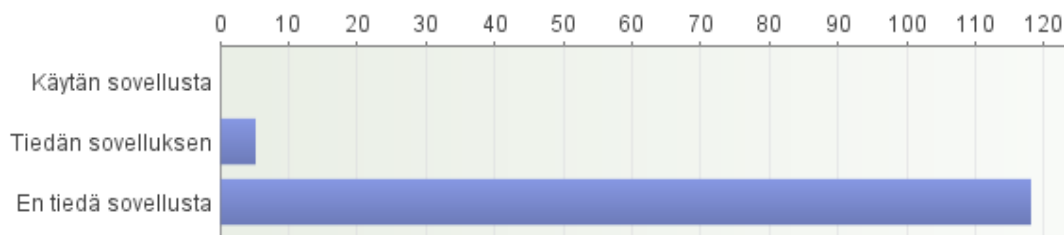
17. Vastaa väittämiin

Vastaajien määrä: 26

18. Prezi

Vastaajien määrä: 123

19. Käytän sovellusta liittyen

Ei vastauksia.

20. Kuulin sovelluksesta

Ei vastauksia.

21. Vastaa väittämiin

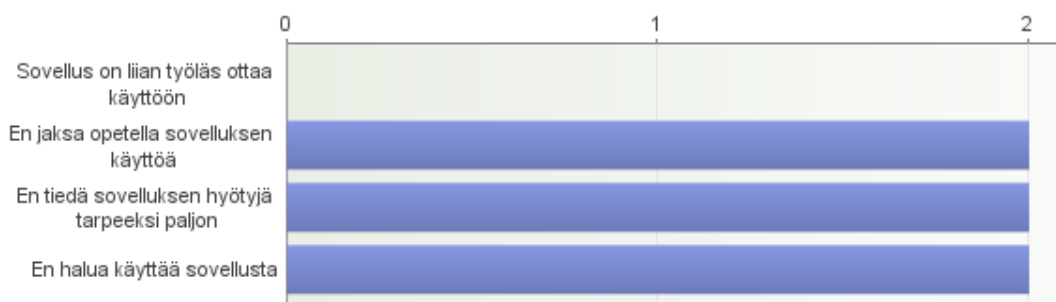
Ei vastauksia.

22. Kuinka usein käytät sovellusta

Ei vastauksia.

23. En ole ottanut sovellusta käyttöön, koska

Vastaajien määrä: 5

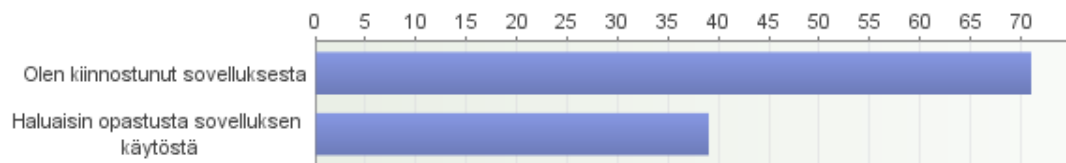
24. Vastaa väittämiin

Vastaajien määrä: 5

	Samaa mieltä	Eri mieltä	Yhteensä	Keskiarvo
Olen kiinnostunut käyttämään sovellusta omaehtoisena eli vapaaehtoisena työkaluna	4	1	5	1,2
Kaipaam opetusta / opastusta työkalusta	2	3	5	1,6
Yhteensä	6	4	10	1,4

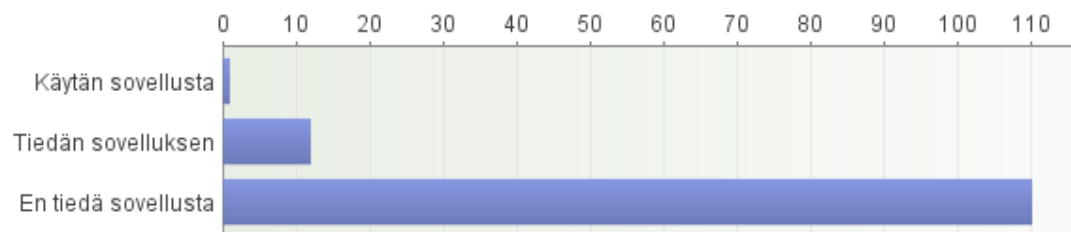
25. Vastaa väittämiin

Vastaajien määrä: 88

26. Evernote

Vastaajien määrä: 123

27. Käytän sovellusta liittyen

Vastaajien määrä: 1

28. Kuulin sovelluksesta

Vastaajien määrä: 1

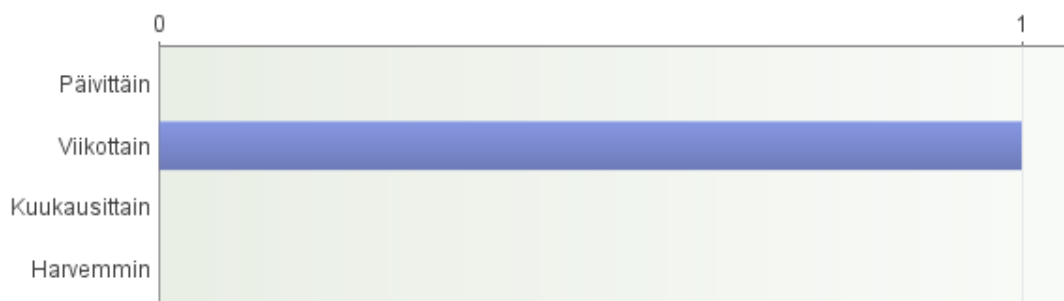
29. Vastaa väittämiin

Vastaajien määrä: 1

	Samaa mieltä	Eri mieltä	Yhteensä	Keskiarvo
Sovelluksen käyttökelpoisuus	0	0	0	
Sovellus on koulutehtävissä hyödyllinen	1	0	1	1
Sovellus sopii hyvin omaehtoiseksi välineeksi (esim. kotona / esitelmässä / ryhmätöissä / opinnäytetyössä)	1	0	1	1
Suosittelen sovellusta opetuksen tueksi (pakollisena ryhmätyövälineenä / tuntitehtävissä)	0	1	1	2
Sovelluksen käytettävyys	0	0	0	
Sovellus on helppo oppia	1	0	1	1
Sovelluksen toimintoja on nopea käyttää	1	0	1	1
Sovelluksen käyttäminen on helppoa ja nopeaa, vaikka sovelluksen käytöstä olisi ollut taukoa	1	0	1	1
Sovelluksen käytössä tulee harvoin virhetilanteita	1	0	1	1
Sovellusta on miellyttävä käyttää	1	0	1	1
Yhteensä	7	1	8	1,13

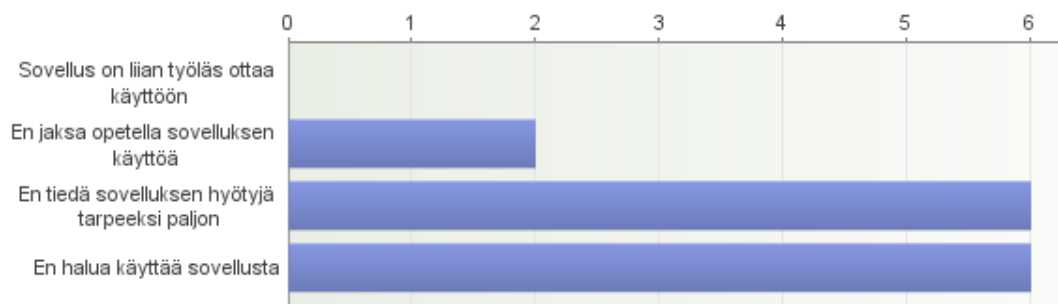
30. Kuinka usein käytät sovellusta

Vastaajien määrä: 1

31. En ole ottanut sovellusta käyttöön, koska

Vastaajien määrä: 12

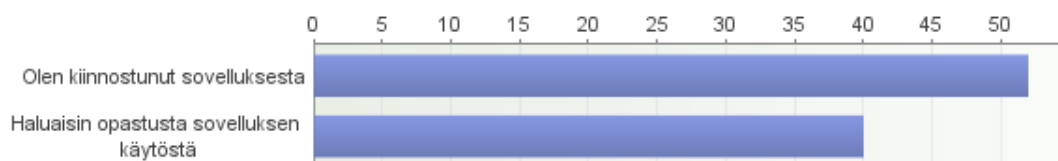
32. Vastaa väittämiin

Vastaajien määrä: 12

	Samaa mieltä	Eri mieltä	Yhteensä	Keskiarvo
Olen kiinnostunut käyttämään sovellusta omaehtoisena eli vapaaehtoisena työkaluna	6	6	12	1,5
Kaipaen opetusta / opastusta työkalusta	4	7	11	1,64
Yhteensä	10	13	23	1,57

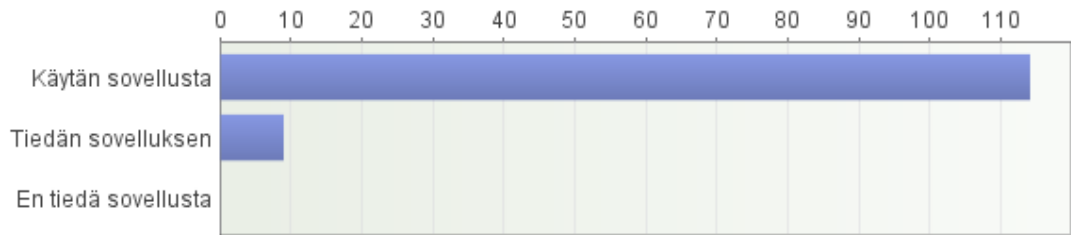
33. Vastaa väittämiin

Vastaajien määrä: 73

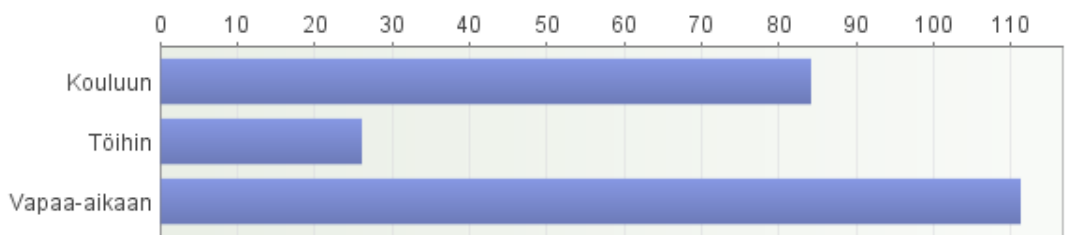
34. Facebook

Vastaajien määrä: 123

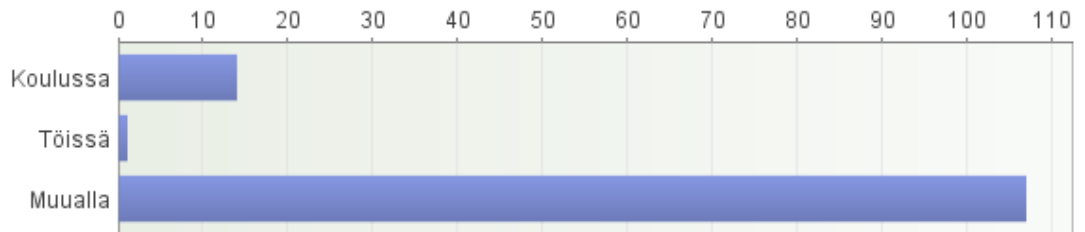
35. Käytän sovellusta liittyen

Vastaajien määrä: 114

36. Kuulin sovelluksesta

Vastaajien määrä: 114

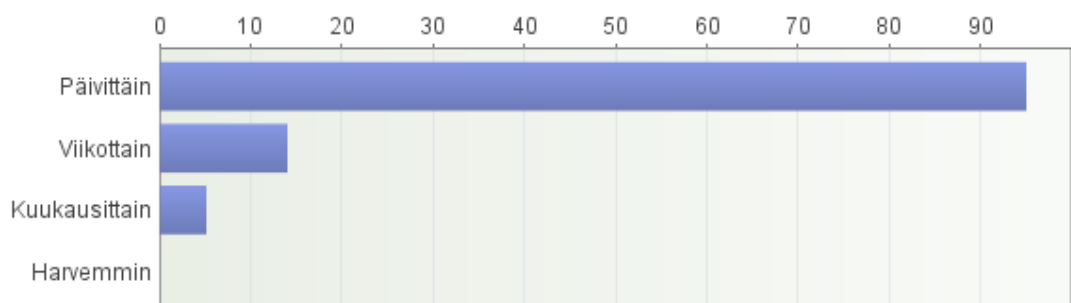
37. Vastaa väittämiin

Vastaajien määrä: 114

	Samaa mieltä	Eri mieltä	Yhteensä	Keskiarvo
Sovelluksen käyttökelpoisuus	0	0	0	
Sovellus on koulutehtävissä hyödyllinen	69	44	113	1,39
Sovellus sopii hyvin omaehtoiseksi välineeksi (esim. kotona / esitelmässä / ryhmätöissä / opinnäytetyössä)	82	32	114	1,28
Suosittelen sovellusta opetuksen tueksi (pakollisena ryhmätövälineenä / tuntitehtävissä)	34	78	112	1,7
Sovelluksen käytettävyys	0	0	0	
Sovellus on helppo oppia	104	10	114	1,09
Sovelluksen toimintoja on nopea käyttää	108	6	114	1,05
Sovelluksen käyttäminen on helppoa ja nopeaa, vaikka sovelluksen käytöstä olisi ollut taukoa	95	19	114	1,17
Sovelluksen käytössä tulee harvoin virhetilanteita	65	49	114	1,43
Sovellusta on miellyttävä käyttää	93	18	111	1,16
Yhteensä	650	256	906	1,28

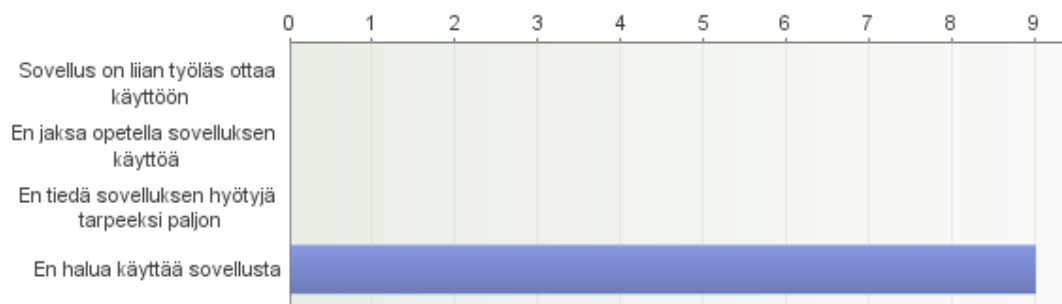
38. Kuinka usein käytät sovellusta

Vastaajien määrä: 114

39. En ole ottanut sovellusta käyttöön, koska

Vastaajien määrä: 9

40. Vastaa väittämiin

Vastaajien määrä: 9

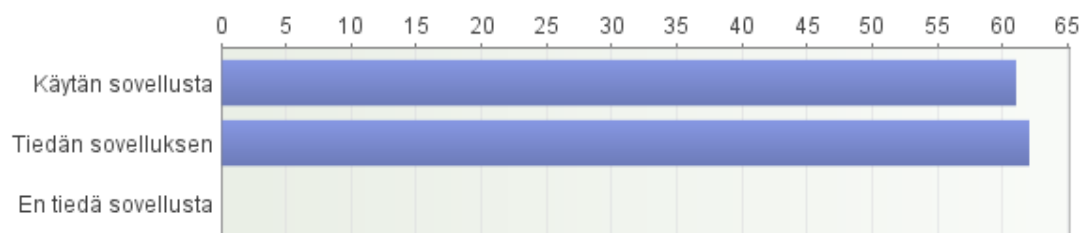
	Samaa mieltä	Eri mieltä	Yhteensä	Keskiarvo
Olen kiinnostunut käyttämään sovellusta omaehtoisena eli vapaaehtoisena työkaluna	0	9	9	2
Kaipaen opetusta / opastusta työkalusta	0	9	9	2
Yhteensä	0	18	18	2

41. Vastaa väittämiin

Ei vastauksia.

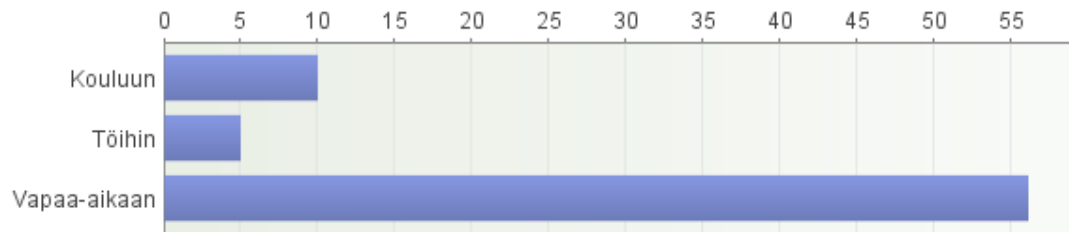
42. Skype

Vastaajien määrä: 123

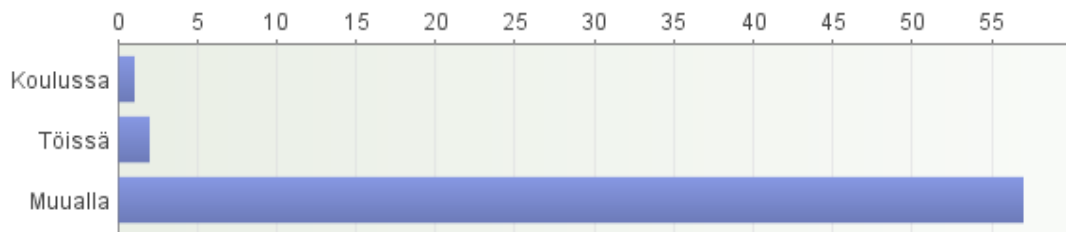
43. Käytän sovellusta liittyen

Vastaajien määrä: 61

44. Kuulin sovelluksesta

Vastaajien määrä: 60

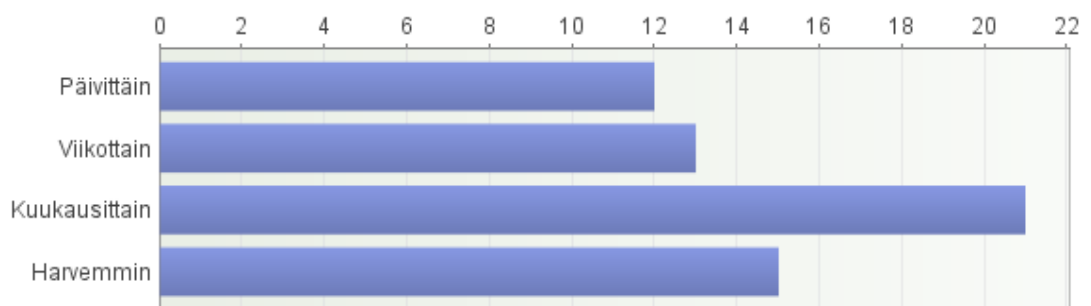
45. Vastaa väittämiin

Vastaajien määrä: 61

	Samaa mieltä	Eri mieltä	Yhteensä	Keskiarvo
Sovelluksen käyttökelpoisuus	0	0	0	
Sovellus on koulutehtävissä hyödyllinen	38	22	60	1,37
Sovellus sopii hyvin omaehtoiseksi välineeksi (esim. kotona / esitelmässä / ryhmätöissä / opinnäytetyössä)	50	11	61	1,18
Suosittelen sovellusta opetuksen tueksi (pakollisena ryhmätövälineenä / tuntitehtävissä)	22	39	61	1,64
Sovelluksen käytettävyys	0	0	0	
Sovellus on helppo oppia	59	2	61	1,03
Sovelluksen toimintoja on nopea käyttää	58	3	61	1,05
Sovelluksen käyttäminen on helppoa ja nopeaa, vaikka sovelluksen käytöstä olisi ollut taukoa	55	5	60	1,08
Sovelluksen käytössä tulee harvoin virhetilanteita	37	23	60	1,38
Sovellusta on miellyttävä käyttää	57	4	61	1,07
Yhteensä	376	109	485	1,23

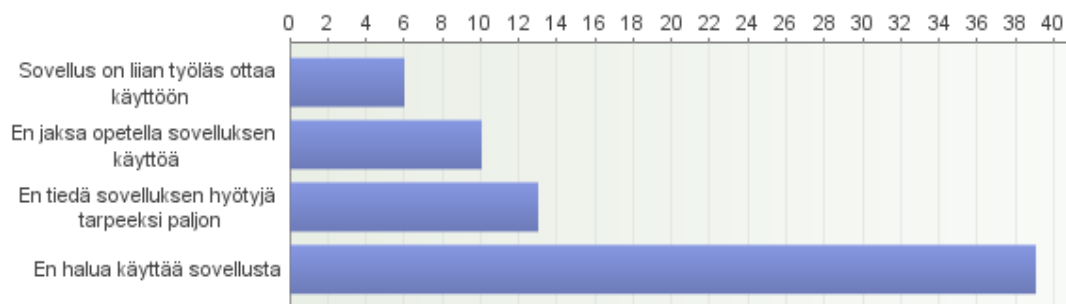
46. Kuinka usein käytät sovellusta

Vastaajien määrä: 61

47. En ole ottanut sovellusta käyttöön, koska

Vastaajien määrä: 60

48. Vastaa väittämiin

Vastaajien määrä: 62

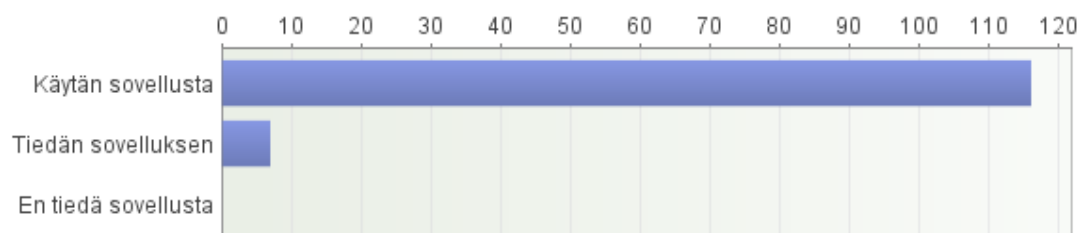
	Samaa mieltä	Eri mieltä	Yhteensä	Keskiarvo
Olen kiinnostunut käyttämään sovellusta omaehtoisena eli vapaaehtoisena työkaluna	29	33	62	1,53
Kaipaen opetusta / opastusta työkalusta	13	48	61	1,79
Yhteensä	42	81	123	1,66

49. Vastaa väittämiin

Ei vastauksia.

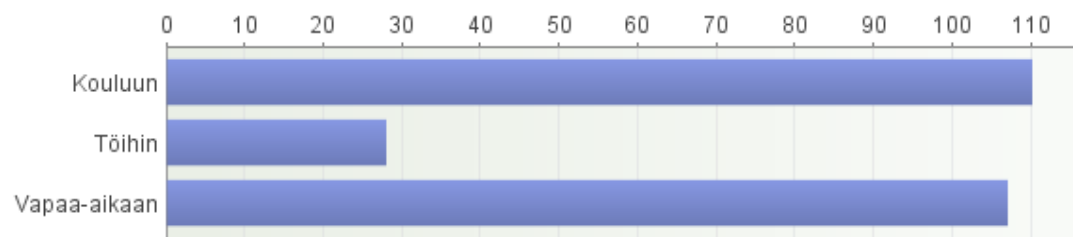
50. Wikipedia

Vastaajien määrä: 123

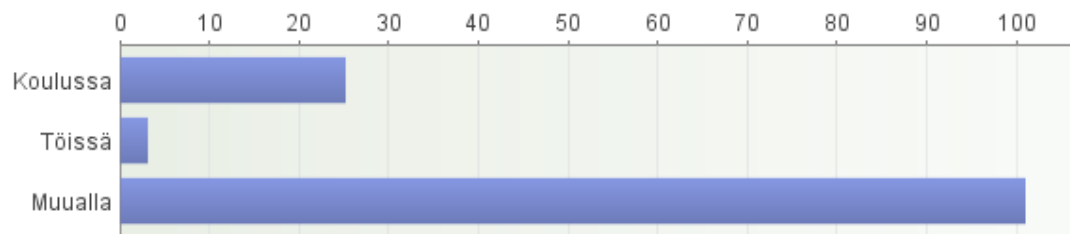
51. Käytän sovellusta liittyen

Vastaajien määrä: 116

52. Kuulin sovelluksesta

Vastaajien määrä: 114

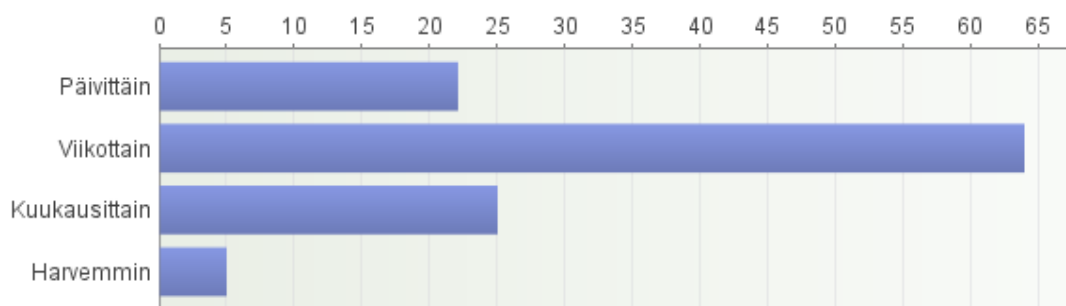
53. Vastaa väittämiin

Vastaajien määrä: 116

	Samaa mieltä	Eri mieltä	Yhteensä	Keskiarvo
Sovelluksen käyttökelpoisuus	0	0	0	
Sovellus on koulutehtävissä hyödyllinen	109	7	116	1,06
Sovellus sopii hyvin omaehtoiseksi välineeksi (esim. kotona / esitelmässä / ryhmätöissä / opinnäytetyössä)	105	11	116	1,09
Suosittelen sovellusta opetuksen tueksi (pakollisena ryhmätyövälineenä / tuntitehtävissä)	68	47	115	1,41
Sovelluksen käytettävyys	0	0	0	
Sovellus on helppo oppia	116	0	116	1
Sovelluksen toimintoja on nopea käyttää	115	1	116	1,01
Sovelluksen käyttäminen on helppoa ja nopeaa, vaikka sovelluksen käytöstä olisi ollut taukoa	116	0	116	1
Sovelluksen käytössä tulee harvoin virhetilanteita	95	18	113	1,16
Sovellusta on miellyttävä käyttää	110	2	112	1,02
Yhteensä	834	86	920	1,09

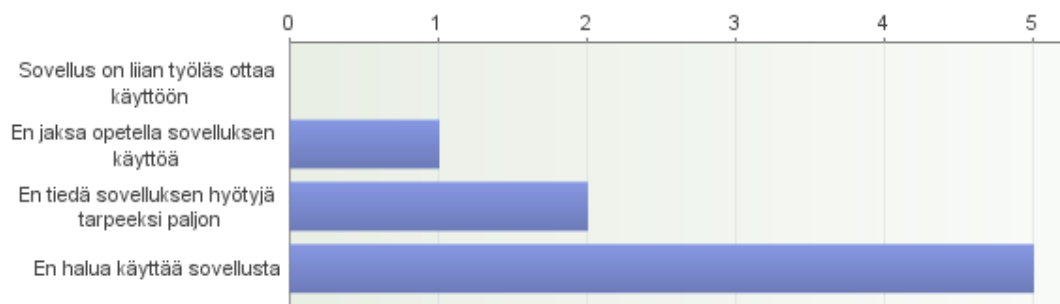
54. Kuinka usein käytät sovellusta

Vastaajien määrä: 116

55. En ole ottanut sovellusta käyttöön, koska

Vastaajien määrä: 7

56. Vastaa väittämiin

Vastaajien määrä: 7

	Samaa mieltä	Eri mieltä	Yhteensä	Keskiarvo
Olen kiinnostunut käyttämään sovellusta omaehtoisena eli vapaaehtoisena työkaluna	2	5	7	1,71
Kaipaam opetusta / opastusta työkalusta	1	6	7	1,86
Yhteensä	3	11	14	1,79

57. Vastaa väittämiin

Ei vastauksia.